

حصن المسلم

Hisnul muslim

(Garkuwar Musulmi) daga zikirorin

Alkur'ani da Sunnah

Hisnul muslim

(Garkuwar Musulmi) daga zikirorin Alkur'ani da Sunnah

Sa'id Bn Ali Bn Wahf al-KahKdani

Hisnul Muslim

(Garkuwar Musulmi) daga Zikirorin Alkur'ani da Sunnah.

Mabukaci zuwa ga Allah - Maɗaukakin sarki -

Dr. Sa'id Bn Ali Bn Wahf al-Kahdani

Da sunan Allah Mai rahama Mai jinkai.

Gabatarwa

Dukkan yabo ya tabbata ga Allah, muna gode maSa, muna neman taimakonSa, muna neman gafararSa, kuma muna neman tsarin Allah daga sharrukan kawunanmu da munanan ayyukkanmu, wanda Allah Ya shirya da shi babu mai batar dashi, wanda kuma Ya batar da shi babu mai shirya dashi, ina shaida cewa babu abun bautawa da cancanta sai Allah, Shi kaɗai yake ba Shi da abokin tarayya, Kuma ina shaida cewa (Annabi) Muhammad bawanSa ne kuma ManzanSa ne, Allah Ya yi tsira a gare shi, da alayensa, da sahabbansa, da waɗanda suka biyo su da kyautatawa har zuwa ranar sakamako, Ya yi aminci aminci mai yawa.

Bayan haka:

Wannan tsakure ne da na tsakuro shi daga littafina: ((Zikiri da Addu'a da yin magani da Tawaida daga cikin Alkur'ani da Sunnah))¹, na tsakuro bangaren zikirai a cikinsa; domin ya zama mai saukin dauka a halin tafiye-tafiye.

Kuma hakika na takaitu akan matanin zikirin, kuma na isu a wajen fitar da shi ta hanyar kawo madogara daya ko biyu daga abin da aka samu a asali, wanda yake son sanin sahabin ko kari a wajen fitarwa, to ya wajaba a kansa ya koma zuwa ga asalin, Ina rokon Allah - Mai girma da daukaka - da sunayenSa kyawawa, da siffofinSa madaukaka, da Ya sanya shi tsarkakakke ga fuskarSa Mai girma, kuma Ya amfanar da ni da shi a rayuwata, da bayan mutuwa, kuma Ya amfanar da wanda ya karanta shi, ko ya buga shi, ko ya zama dalilin yada shi, lalle Shi Allah - tsarki ya tabbatar maSa - Majibincin hakan ne, kuma Mai iko ne a kansa. Allah Ya yi tsira Yayi aminci ga Annabinmu Muhammad, da alayansa da sahabbansa, da kuma wanda ya biyo bayansu da kyautatawa har zuwa ranar sakamako.

¹ Hakika an buga asalin littafin da aka ambata - godiya ta tabbata ga Allah - tare da fitar da hadisansa yalwatacciyar fitarwa a sifili huɗu. Garkuwar musulmi yana cikin sifilinsu na daya da na biyu.

Mawallafi

An taceshi ne a watan Safar, 1409 bayan Hijira

FALALAR ZIKIRI

Allah - Maɗaukakin sarki - Ya ce:

{فَادْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ 152}

{Sabōda haka, ku a,bace Ni, In amace ku, kuma ku yi gōdiya gare Ni, kuma kada ku butulce Mini}¹

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا 41}

{Ya ku waɗanda suka yi ãmāni! Ku ambaci Allah, ambato mai yawa 41}²

{...وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا}

{...da māsū ambaton Allah da yawa maza da māsū ambatonSa mātā, Allah Ya yi musu tanadain wata gāfara da wani sakamako mai girma}³

{وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ 205}

{Kuma ka ambaci Ubangijinka, a cikin ranka da kankan da kai, da tsōro, kuma kōmabāyan bayyanawa na magana, da sāfe da maraice, kuma kada ka kasance daga cikin gafalallu}⁴

Kuma Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: «Misalin wanda yake ambatan

¹ Suratul Bakara: 152.

² Suratul Ahzab: 41.

³ Suratul Ahzab: 35.

⁴ Suratul A'araf: 205.

Ubangijinsa, da wanda ba ya ambatan Ubangijinsa, kamar rayayye ne da matacce»¹,"

Kuma Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: «Shin ba na baku labari da mafificin ayyukanku ba, kuma mafi tsarkinsu a gurin Mamallakinku, kuma mafi daukakarsu a darajojinku, kuma mafi alheri agareku daga ciyar da zinari da azirfa, kuma mafi alheri a gareku daga ku haɗu da makiyanku ku daki wuyan su, suma su daki wuyan ku?" suka ce: Eh. "Ambatan Allah - Madaukakin sarki"²»,

Kuma - Annabi tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: «Allah Yana cewa: Ni Ina inda bawaNa yake zatoNa, kuma Ni Ina tare da shi idan ya ambace Ni, idan ya ambace Ni a cikin ransa zan ambace shi a cikin raiNa, idan ya ambaceNi a cikin wasu jama'a, zan ambace shi a cikin wasu jama'a mafi alheri daga garesu, idan ya yi kusanci zuwa gareNi taku ɗaya zan yi kusanci gare shi zira'i, idan ya yi kusanci gareNi zira'i,

¹ Bukhari tare da al-Fath (11/208) a lamba ta: (6407), da Muslim (1/539) a lamba ta: (779) da lafazin: "Kwatankwacin gidan da ake ambatan Allah a cikinsa, da gidan da ba'a ambatan Allah a cikinsa, kamar rayayye ne da matacce".

² Tirmizi, (5/459), da lamba (3377), da Ibnu Majah, (2/124), da lamba (3790), ka duba Sahihu Ibni Majah, (2/316), da Sahihul Tirmizi, (3/139).

zan yi kusanci gare shi gaba guda, idan ya zo mini yana tafiya zan zo masa ina gaggawa»¹,

Daga Abdullahi bn Busr - Allah Ya yarda da shi - cewa wani mutum ya ce: Ya Manzon Allah, lallai shari'un Musulunci hakika sun yi mini yawa, ka sanar dani wani abu wanda zan rataya da shi. Sai ya ce: «Kada harshenka ya gushe yana danye daga ambatan Allah»²,

Kuma - Annabi tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: «Duk wanda ya karanta wani harafi daga cikin littafin Allah, to, yana da lada, kuma kowane lada za a ninkashi goma. amma ba zan ce: ((Alif Laam Meem)) harafi daya ba ne, sai dai: Alif, harafi ne, Laam harafi ne, Meem harafi ne»³.

Daga Ukbah bn Amir - Allah Ya yarda da shi - ya ce: Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya fito muna a Suffah, sai ya ce: «Shin dayanku yana son ya wayi gari kowace rana zuwa Budhan ko zuwa Akik, sai ya zo daga can da taguwoyi biyu masu manyan tozo, ba tare da zunubi, ko yanke

¹ Bukhari (8/171) a lamba ta (7405), da Muslim (4/2061) a lamba ta (2675), kuma lafazin na Bukhari ne.

² Tirmizi (5/458) a lamba (3375), da Ibnu Majah (2/1246) da lamba (3793), kuma Albani ya inganta shi a cikin: Sahihut Tirmizi (3/139), da Sahihu Ibni Majah (2/317).

³ Tirmizi (5/75) a lamba (2910), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihut Tirmizi (3/9), da Sahihul Jami'is Sagir (5/340).

zumunci ba?» Sai muka ce: Ya manzon Allah, muna son hakan, sai ya ce: «Shin dayan ku ba ya wayi gari zuwa masallaci ba, sai ya nemi sanin, ko ya karanta ayoyi biyu daga Littafin Allah - mai girma da daukaka - , shi ne mafi alheri gareshi daga taguwoyi biyu, uku kuma su ne mafi alheri gareshi daga uku, huɗu kuma sune mafi alheri gareshi daga huɗu, haka kuma daga yawansu daga rakuma"¹.

Kuma - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: «Duk wanda ya zauna a wani mazauni bai ambaci Allah a cikinsa ba, sai ya kasance asara a gare shi daga Allah, kuma duk wanda ya kwanta a wani makwanci bai ambaci Allah a cikinsa ba, sai ya kasance asara a gare shi daga Allah»²."

Kuma - Annabi tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: «Wasu mutane basu zauna a wani wurin zama ba basu ambaci Allah a cikinsa ba kuma ba su yi salati ga Annabinsu ba sai hasara ta kasance a kansu, idan (Allah) Ya so Ya azabtar da su idan kuma Ya so Ya gafarta musu»³.

Kuma - Annabi tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: «Babu wasu mutane da suke tashi

¹ Muslim (1/553), a lamba (803).

² Abu Dawud (4/264) a lamba (4856), da waninsa, ka duba: Sahihul Jami'i (5/342).

³ Tirmizi (5/461) a lamba (3380), kuma duba: Sahihul Tirmizi (3/ 140).

daga wani wurin zaman da ba sa ambaton Allah a cikinsa, face sun tashi kamar mushen jaki, kuma suna masu asara»¹.

1. ZIKIRAN TASHI DAGA BACCI

«Alhamdu lillāhil-ladhī ahyānā ba'da ma amātanā, wa ilaihin-nushūr»

Ma'ana: (Godiya ta tabbata ga Allah wanda Ya raya mu bayan Ya matar da mu, kuma zuwa gare Shi ne tashi yake)²."

«Lā'ilaaha illallahu wahdahu lā sharika lahu, lahul mulk walahul hamd, wahuwa alā kulli shai'in kadiyr, subhanallaahi, walhamdu lillāhi, wala'ilaha illallahu, wallahu Akbar, wala haula wala kuwwata illa billahil Aliyyil Azim, rabbig firli»

«Babu abin bautawa da gaskiya sai Allah, Shi kadai Yake, ba Shi da abokin tarayya, mulki na Sa ne, godiya ma ta Sa ce, kuma Shi Mai iko ne akan dukkan komai, tsarki ya tabbata ga Allah, godiya ma ta tabbata ga Allah, babu abin bautawa da gaskiya sai Allah, Allah ne Mafi girma, babu dabara babu karfi sai da (taimakon)

¹ Abu Dawud, 4/264, a lamba (4855), da Ahmad, 2/389, da lamba (10680), kuma duba: Sahihul Jami'i (5/176).

² Bukhari tare da fathu (11/113) da lamba (6314) da kuma Muslim (4/2083) da lamba (2711).

Allah Ma'daukaki Mai girma, Ya Ubangijina Ka gafarta mini»¹.

«Alhamdulillah allazhi Āfānee fi jasaki, wa radda alayya ruhee wa azhina lee bi zikrihi».

Ma'ana: «Godiya ta tabbata ga Allah wanda Ya ba ni lafiya a jikina, kuma Ya dawo min da raina, kuma Ya yi min izini da ambatonSa»².

﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ 190
الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمُوتِ
وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ 191 رَبَّنَا إِنَّكَ مِنْ
تُدْخِلُ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ 192 رَبَّنَا إِنَّنا سَمِعْنَا مُنَادِيًا
يُنَادِي لِلْإِيمَنِ أَنْ ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا
وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ 193 رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ
إِنَّكَ لَا تَخْلِفُ الْمِيعَادَ 194 فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أَضِيعُ عَمَلٌ مِنْكُمْ
مَنْ ذَكَرَ أَوْ أَنْشَأَ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَأَلَّزِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَرِهِمْ وَأُودُوا
فِي سَبِيلِي وَقُتِلُوا وَقُتِلُوا لِأَكْفَرْنَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا دُخْلَ لَهُمْ جَنَّتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ 195 لَا يَعْرَتُكَ ثَقُلُ الْوِزْرِ
كَفَرُوا فِي الْبَلَدِ 196 مَتَّعَ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ 197 لَكِنَّ الَّذِينَ
اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نَزَّلْنَا مِنَ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا
عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ 198 وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ

¹ «Duk wanda ya fadi haka za'a gafarta masa, idan ya yi addu'a, to, za'a amsa masa, idan ya tashi ya yi alwala, sannan ya yi sallah za'a karfi sallarsa». Bukhari tare da Fathi (3/39) da lamba ta: (1154) da waninsa, kuma lafazin na Ibn Majah ne, duba: Sahihu Ibn Majah.(2/335).

² Tirmizi (5/473) a lamba (3401), ka kuma duba: Sahihul Tirmizi (3/144).

رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ 199 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا
وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ 200

Lalle ne, a cikin halittar sammai da kasa da
sābāwar dare da yini akwai āyōyi ga ma'abūta hankali.
190

Sune waɗanda suke ambaton Allah a tsaye da
zaune da a kan sāsanninsu, kuma suna tunāni a kan
halittar sammai da kasa: "Yā Ubangijinmu! Ba Ka
halitta wannan a kan banza ba. Tsarki ya tabbatar
maKa! Sabōda haka Ka tsare mu daga azābar wuta.
191

Ya Ubangijinmu! Lalle ne Kai, wanda Ka shigar a
cikin wuta to, haķīka, Ka tozarta shi kuma bābu wasu
mataimaka ga Azzālumai. 192

Yā Ubangijinmu! Lalle ne mū mun ji Mai kira yanā
kira zuwa ga īmāni cēwa, 'Ku yi īmāni da Ubangijinku.'
Sai muka yi īmāni. Yā Ubangijinmu! Sabōda haka Ka
gāfarta mana zunubanmu, kuma Ka kankare miyāgun
ayyukanmu daga gare mu. Kuma Ka karbi rāyukanmu
tāre da mutānen kirki. 193

Yā Ubangijinmu! Ka bā mu abin da Ka yi mana
wa'adi (alkawari) a kan manzanninKa, kuma kada Ka
tozarta mu a Rānar kiyāma. Lalle ne Kai, bā Ka sābā
alkawari. 194

Sabōda haka Ubangijinsu Ya karba musu cēwa,
"Lalle ne Nī bā zan tozartar da aikin wani mai aiki ba
daga cikin ku, namiji ne ko kuwa mace, sāshenku daga

sāshe. To, waɗanda suka yi hijira kuma aka fitar da su daga gidājensu, kuma aka cūtar da su a cikin hanyaTa, kuma suka yi yāki, kuma aka kashe su, lalle ne zan kankare musu miyagun ayyukansu, kuma lalle ne zan shigar da su gidājen Aljanna (waɗanda) koramu ke gudāna daga karkashinsu, a kan sakamako daga wurin Allah. Kuma a wurinSa akwai kyakkyawan sakamako. 195

Kada jujjuyawar waɗanda suka kāfirta a cikin garūruwa ta rūde ka. 196

Jin dādi ne kaɗan sa'an nan makōmarsu Jahannama ce, kuma tir da shimfiɗa ita! 197

Amma waɗanda suka bi Ubangijinsu da takawa sunā da Gidājen Aljanna (waɗanda) koramu ke gudāna a karkashinsu suna madawwama a cikinsu, a kan, liyāfa daga wurin Allah, kuma abin da ke wurin Allah ne mafi alhēri ga barrantattu.

Kuma lalle ne daga Mutānen Littāfi haḳīka akwai wanda yake yin īmānī da Allah da abin da aka saukar zuwa gare ka, da abin da aka saukar zuwa gare su, sunā māsu tawālu'i ga Allah, bā su sayen tamani kaɗan da āyōyin Allah. Waɗannan suna da ijārarsu a wurin Ubangijinsu. Lalle ne Allah Mai gaugāwar sakamako da yawa ne. 199

Yā ku waɗanda suka yi īmani! Ku yi hakuri kuma ku yi dauriya, kuma ku yi zaman dāko, kuma ku yi takawa, tsammāninku zā ku ci nasara200}

[Aal- Imran: 190-200]¹.

2. ADDU'AR SANYA TUFABI

«Alhamdu lillahil lazi kasani haza (s sauba) wa razakanihi min gairi haulin minni walā kuwwah...».

«Godiya ta tabbata ga Allah wanda Ya tufatar da ni wannan (tufafin) kuma Ya azurta ni da shi ba tare da wata dabara ko karfi daga gare ni ba...»².

3. ADDU'AR SANYA SABON TUFABI

«Allāhumma lakal hamdu anta kasautanihi, as'aluka min khairihi wa khairi mā suni'a lahu, wa a'uzu bika min sharrihi wa sharri mā suni'a lahu»

«Ya Allah godiya ta tabbata gareKa, Kai Ka tufatar da ni shi, ina rokonKa daga alherinsa da alherin abinda aka yi shi dominsa, kuma ina neman tsarinKa daga sharrinsa da sharrin abinda aka yi shi dominsa»³.

¹] Bukhari tare da fathu (8/337) da lamba (4569), da Muslim (1/530) da lamba (256).

² Ahlus Sunan sun fitar da shi in ban da Nasa'i: Abu Dawud a lamba ta (4023), da Tirmizi a lamba ta (3458), da Ibnu Majah a lamba ta (3285), kuma Albani ya kyautata shi, a cikin: Irwa'ul Galil (47/7).

³ Abu Dawud, da lamba (4020), da Tirmizi, da lamba (1767), da Bagawi (12/40), ka kuma duba: Mukhtasar Shama'ilut Tirmizi na Albani (shafi na 47).

4. ADDU'A GA WANDA YA SANYA SABON TUFABI

«Tubli wa yukhliful lahu ta'ala».

«Ka tsufa, kuma Allah Ta'ala ya musanya»¹.

«Ilbas jadidan, wa ish hamidan, wa mut shahidan»

«Ka sanya sabo, kuma ka rayu abin yabo, kuma ka mutu alhali kana shahidi»².

5. ABINDA ZAI FA'DA IDAN YA TU'BE TUFAFINSA

«Bismillah».

«Da sunan Allah»³.

6. ADDU'AR SHIGA BANDAKI

«[Bismillah] Allahumma inni a'uzu bika minal Khubthi wal khaba'ith».

«[Da sunan Allah] Ya Allah ina neman tsarinKa daga shaidanu maza da shaidanu mata»⁴.

¹ Abu Dawud ne ya fitar da shi (4/41) a lamba ta (4020), kuma ka duba: Sahih Abi Dawud (2/760).

² Ibnu Majah (2/1178) mai lamba (3558), da Bagawi (41/12), kuma ka duba: Sahihu Ibni Majah (275/2).

³ Tirmizi (2/505) da lamba (606), da waninsa, kuma duba: Irwa'ul Galil lamba ta (50), da Sahihul Jāmi'i (203/ 3).

⁴ Bukhari ne ya fitar da shi (1/ 45) a lamba ta (142), da Muslim (1/ 283) a lamba ta (375), da karin: (Bismillahi) a farkonsa, Sa'id bin Mansur ne ya fitar da shi. Duba Fathul Bari (1/ 244).

7. ADDU'AR FITA DAGA BANDAKI

«Ghufranaka» «Ina neman gafararka»¹.

8. ZIKIRI KAFIN ALWALA

«Bismillah».

«Da sunan Allah»².

9. ZIKIRI BAYAN GAMA ALWALA

«Ashhadu alla ilā illāllahu wahdahu lā sharika lahu wa
ashhadu anna Muhammadan abduhu warasuluhu»

«Ina shaida cewa babu abin bauta da cancanta sai
Allah, Shi kadai yake, ba Shi da abokin tarayya, kuma
ina shaida cewa Annabi Muhammad bawanSa ne,
kuma ManzonSa ne..»³."

«Allahummaj alni minat tawwābina waj'alni minal
mutadāhhirina».

«Ya Allah Ka sanya ni a cikin (bayinKa) masu tuba,
kuma Ka sanya ni cikin (bayinKa) masu son tsarkaka»⁴.

¹ Ma'abota Sunan sun fitar da shi, banda Nasa'i, shi kuma ya
fitar da shi a cikin Ayyukan wuni da dare, a lamba ta (79),
Abu Dawud a lamba ta (30), da Tirmizi a lamba ta (7), da
Ibnu Majah a lamba ta (300), kuma Albani ya inganta shi a
cikin Sahihu Sunan Abi Dawud (1/19).

² Abu Dawud, a lamba (101), da Ibnu Majah da lamba (397),
da Ahmad da lamba (9418), kuma duba Irwaul Galil
(1/122).

³ Muslim (1/209) da lamba (234).

⁴ Tirmizi (1/78) da lamba (55), ka duba: Sahihul Tirmizi
(1/18).

«Subhanakal lahumma wabihamdiKa, ashhadu al la'ilaha illa anta, astagfiruKa wa'atubu ilaiKa».

«Tsarki ya tabbata ga Allah da godiya a gareka, na shaida babu wani Ubangiji sai Kai, ina neman gafararKa, kuma ina tuba a gareKa»¹.

10. ZIKIRI YAYIN FITA DAGA GIDA

«Bismillah, tawakkaltu alal lah, wala haula wala kuwwata illa billah».

«Bismillah, na dogara ga Allah, babu dabara kuma babu karfi sai ga Allah»².

«Allahumma inni a'uzu bika an adhilla, au udhalla, au azilla, au uzalla, au azlima, au uzlama, au ajhala, au yujhala alayya»

«Ya Allah ina neman tsarinKa akan kada in bata ko a batar da ni, ko in zame ko a zamar da ni, ko in yi zalinci ko a zalinceni, ko in yi wauta ko a yi min wauta»³.

¹ Nasa'i a cikin Aikin yini da dare (shafi na 173), kuma duba: Irwa'ul Galil (1/135) da (3/94).

² Abu Dawud (4/325) da lamba (5095), da Tirmizi (5/490) da lamba (3426), kuma ka duba: Sahihul Tirmizi (3/151).

³ Ahalus Sunan: Abu Dawud, a lamba ta: (5094), da Tirmizi, a lamba ta (3427), da Nasa'i, a lamba (5501), da Ibnu Majah, a lamba ta (3884), kuma duba: Sahihut Tirmizi (3/152), da Sahihu Ibnu Majah (2/336).

11. ZIKIRI YAYIN SHIGA GIDA

«Bismillāhi walajnā, wa bismillāhi kharajnā, wa alallāhi Rabbinā tawakkalnā, thumma liyusallim alā ahlihi».

Ma'ana: (Da sunan Allah muka shiga, kuma da sunan Allah muka fita, kuma ga Allah Ubangijin mu muka dogara, sannan ya yi sallama ga iyalinsa)¹."

12. ADDU'AR TAFIYA MASALLACI

«Allahummaj'al fi kalbi nuran, wa fi lisani nuran, wa fi sam'i nuran, wa fi basari nuran, wa min fauki nuran, wa min tahti nuran, wa an yamini nuran, wa an shimali nuran, wa min amami nuran, wa min khalfi nuran, waj'al fi nafsi nuran, wa a'azim li nuran, wa azzim li nuran, waj'al li nuran, waj'alni nuran, Allahumma a'atini nuran, waj'al fi asabi nuran, wa fi lahmi nuran, wa fi dami nuran, wa fi sha'ri nuran, wa fi bashari nuran».

«Ya Allah Ka sanya haske a cikin zuciyata, da haske a harshena, kuma da haske a cikin ji na, kuma da haske a cikin gani na, da haske a sama na, kuma da haske a

¹ Abu Dawud ya fitar da shi (4/325) mai lamba (5096), kuma Allama Ibnu Bāz ya kyautata isnadinsa a cikin Tuhfatul Akhyar (shafi na 28), kuma a cikin Sahih: «Idan mutum zai shiga gidansa, sai ya ambaci sunan Allah a yayin shigarsa da lokacin cin abincin sa , Shaidan zai ce : Babu makwanci gareku, kuma babu abincin dare», Muslim mai lamba (2018).

karkashina, da haske a damana, da haske a hagu na, da haske a gaba na, kuma da haske a baya na, kuma Ka sanya haske a cikin raina, kuma Ka girmama haske gareni, kuma Ka daukaka haske gareni, kuma Ka sanya mini haske, kuma Ka sanya ni haske, Ya Allah Ka ba ni haske, kuma Ka sanya haske a cikin jijiyoyina, kuma da haske a cikin namana, kuma da haske a cikin jinina, kuma da haske a cikin gashina, kuma da haske a cikin fatata»¹.

«Allahummaj alli nuran fi kabri ... wa nuran fi izāmi»«Ya Allah Ka sanya mini haske a cikin kabarina... da haske a cikin kasusuwana»² «Wa zidni nuran, wa zidni nuran, wa zidni nuran»«kuma Ka kara mini haske, kuma Ka kara mini haske, kuma Ka kara mini haske»³ «Wahbli nuran ala nurin»«kuma Ka ba ni haske a kan haske»⁴.

¹ Ka duba dukkan waɗannan lafuzza a Bukhari (11/116) da lamba (3166), da Muslim (1/526) da lamba (529) da (530) da (763).

² Tirmizi (5/483) da lamba ta (3419).

³ Bukhari ya fitar da shi a cikin al-Adabul Mufrad, a lamba ta (695) (shafi na 258), kuma Albani ya inganta isnadinsa a cikin Sahihul Adabil Mufrad a lamba ta (536).

⁴ Ibnu Hajar ya ambace shi a cikin Fathul Bari, kuma ya danganta shi ga Ibnu Abi Āsim a cikin littafin Addu'a, duba Al-Fath (11/118) kuma ya ce: Sai siffofi ashirin da biyar ya tattaru daga sabanin ruwayoyin.

13. ADDU'AR SHIGA MASALLACI

(Ya fara da kafarsa ta dama)¹, sai kuma ya ce:
«Ā'uzu billahil azeem, wabi wajhihil kareem, wa
sulfanihil kadeem, minasshaidanir rajeem»

«Ina neman tsarin Allah Mai girma da kuma
fuskarSa Mai karamci da ikonSa dadadde daga
Shaɗan abin korewa (daga rahamar Allah)»².

«Bismillah, wassalatu» «Wassalamu alā rasulillah»
«Da sunan Allah, tsira»³ «da aminci su tabbata ga
Manzon Allah»⁴

«Allahummaf tahli abwaba rahmatika»
«Ya Allah Ka bude min kofofin rahmarKa»⁵.

¹ Saboda faɗin Anas bin Malik - Allah Ya yarda da shi -: «Yana
daga cikin Sunna idan za ka shiga Masallaci, to ka fara da
kafarka ta dama, idan kuma za ka fita, to ka fara da kafarka
ta hagu».

Hakim ne ya fitar da shi (1/218), kuma ya inganta shi a kan
sharadin Muslim, kuma Zahabi ya amince da shi, kuma
Baihaki ya fitar da shi (2/442), kuma Albani ya kyautata shi
a cikin Silsilatul Ahadithis Sahiha (5/ 624) da lamba (2478).

² Abu Dawud, a lamba ta (466), kuma ka duba: Sahihul Jami'i,
da lamba (4591).

³ Ibnu Sunni ne ya ruwaito shi, a lamba ta (88), kuma Albani
ya kyautata shi a cikin al-Thamarul Mustadab, (shafi na
607).

⁴ Abu Dawud (1/126) a lamba (465), kuma ka duba: Sahihul
Jami'i (1/528).

⁵ Muslim a (1/494) da lamba ta (713), kuma a cikin Sunan
Ibnu Majah daga hadisin Fadima - Allah Ya yarda da ita -:

14. ADDU'AR FITA DAGA MASALLACI

(Ya fara da kafarsa ta hagu)¹ kuma ya ce: «Bismillah wassalatu wassalamu alā rasulillah»

«Da sunan Allah, tsira da aminci su tabbata ga Manzon Allah,"

Ya Allah ni ina rokonKa daga falalarKa»

«Ya Allah Ka tsare ni daga Shaidan abin korewa (daga rahamar Allah)»².

15. ZIKIRAN KIRAN SALLAH

Zai fadi irin abinda mai kiran sallar yake fada, sai dai a (Hayya alas salat) da kuma (Hayya alal falah)(Ku taho zuwa sallah, da kuma Ku taho zuwa rabauta) sai ya ce: «La haula walā kuwwata illā billah».

Babu dabara babu karfi sai na Allah³.

«Allahummag firli zunubi, waftahli abwaba rahmatiKa»((Ya Allah Ka gafarta min zunubaina, Ka buɗe mini kofofin rahamarKa)), kuma Albani ya inganta shi saboda shaidunsa. Ka duba: Sahih Ibnu Majah (1/128) da lamba ta (129).

¹ Alhakim, (1/218), da Baihaki, (2/442), kuma Albani ya kyautata shi, a cikin Silsilatul Ahadis Sahiha, (5/624), a lamba ta (2478), kuma fitar da shi ya gabata.

² Duba fitarwar ruwayoyin Hadisin da ya gabata a addu'ar shiga Masallaci, lamba (20) da karin: «Ya Allah Ka tsare ni daga Shaidan abin korewa (daga rahamar Allah)» na Ibnu Majah. Duba: Sahih Ibn Majah (1/129).

³ Bukhari (1/152) a lamba ta (611) da (613), da kuma Muslim (1/288) a lamba ta (383).

Yana cewa: «Kuma ni ina shaida cewa babu wani abin bautawa da gaskiya sai Allah, Shi kadai Yake ba Shi da abokin tarayya, kuma cewa (Annabi) Muhammad bawanSa ne kuma ManzonSa ne, na yarda da Allah a matsayin Ubangiji, da (Annabi) Muhammad a matsayin Manzo, da Musulunci a matsayin addini»¹.

(Yana fadin haka a karshen tashahhudin mai kiran salah)².

(Yana yin salati ga Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - bayan ya gama amsawa mai kiran salah)³.

Yana cewa: «Ya Allah Ma'abocin wannan cikakkan kira, da salah mai tsayawa, Ka bawa (Annabi) Muhammad wasila da fadila, Ka tashe shi a matsayi abin yabo wanda Ka yi alkawarinsa, [lallai Kai ba Ka saba alkawari]»⁴."

¹ Muslim (1/290) da lamba ta (386).

² Ibnu Khuzaimah (1/220).

³ Muslim (1/288), da lamba (384).

⁴ Bukhari (1 /152) da lamba (614), da abinda ke tsakanin baka biyu na Baihaki (1 /410), kuma Allama Abdul'aziz Bin Bāz -Allah Ya yi masa rahama - ya kyautata isnadinsa a Tuhfatul Akhyar (shafi 38).

(Ya yiwa kansa addu'a tsakanin kiran sallah da ikama, domin lallai addu'a a wannan lokacin ba'a dawo da ita)¹.

16. ADDU'AR BU'DE

Allahumma ba'id baini wa baina khaḍayaya kama ba'adta bainal mashriki wal magribi, Allahumma nakkini min khaḍayaya kama yunakkas saubul abyadu minad danasi, Allahumma igsilni min khaḍayaya, bissalji wal ma'i wal barad

"Ya Allah Ka nesanta tsakanina da kurakuraina kamar yadda Ka nesanta tsakanin mahudar rana da mafadarta, Ya Allah Ka tsaftace ni daga kurakuraina kamar yadda ake tsaftace farar tufa daga datti, Ya Allah Ka wanke ni daga zunubaina da kankara, da ruwa da kuma raba"².

«Subhānak Allāhumma wa bihamdik, wa tabārak ismuk, wa ta'āla jadduk, wa la ilāha ghayruk».

«Tsarki ya tabbata a gareKa Ya Ubangiji haɗi da gode maKa, kuma albarkar sunanKa ta yawaita, girmanKa ya ɗaukaka babu abin bautawa in ba Kai ba»³.

¹ Tirmizi, da lamba ta (3594) da (3595), da Abu Dawud, da lamba (525), da Ahmad, da lamba (12200), kuma duba: Irwa'ul Ghaleel (1/262).

² Bukhari (1/181), a lamba ta (744), da Muslim (1/419), a lamba ta (598).

³ Muslim, da lamba (399), da ma'abota Sunanu guda huɗu: Abu Dawud, da lamba (775), da Tirmizi, da lamba (243), da

«Na fuskantar da fuskata ga wanda Ya halicci sammai da kasa ina mai karkata zuwa ga addinin gaskiya, kuma ni ba na cikin masu shirka, lallai sallata, da ibadata, da rayuwata, da mutuwata na Allah ne Ubangijin talikai, ba Shi da abokin tarayya, da wannan aka umurce ni kuma ni ina cikin Musulmai, Ya Allah Kai ne Sarki, babu abin bautawa da cancanta sai Kai, Kai ne Ubangiji na, ni kuma bawanKa ne, na zalunci kaina, kuma ina iƙirari da zunubina, Ka gafarta mini zunubaina baki ɗaya, domin babu mai gafarta zunubai sai Kai, Ka shiryar da ni zuwa ga mafi kyawun ɗabi'u babu mai shiryarwa zuwa ga mafi kyawunsu sai Kai, kuma Ka kawar mini da munanansu babu mai kawar mini da munanansu sai Kai, na amsa kiranKa ina mai neman yardarKa, alheri baki ɗayansa yana hannunKa, sharri kuma ba a jingina shi zuwa gareKa, ni da ikonKa nake kuma zuwa gareKa zan koma, albarkarKa ta yawaita kuma Ka ɗaukaka, ina neman gafararKa kuma ina tuba zuwa gareKa»¹.

«Ya Allah Ubangijin Jibrila da Mika'ila, da Israfilu, Mahaliccin sammai da kasa, Masanin gaibu da fili, Kai ne wanda Kake yin hukunci a tsakanin bayinKa cikin abin da suka kasance sun saba cikinsa, Ka shiryar da ni

Ibnu Majah, da lamba (806), da Nasa'i, da lamba (899), kuma ka duba: Sahihul Tirmizi (1/77), da Sahihu Ibni Majah (1/135).

¹ Muslim ne ya fitar da shi (1/534) a lamba ta (771).

cikin abin da suke sabani a cikinsa na gaskiya da izininKa, lallai Kai ne Mai shirya da wanda Kake so zuwa tafarki madaidaici»¹."

«Allahu Akbar kabiran, Allahu Akbar kabiran, Allahu Akbar kabiran, walhamdu lillahi kasiran, walhamdu lillahi kasiran, walhamdu lillahi kasiran, wa subhanallahi bukratan wa'asila.

Ma'ana: Allah ne Mafi girma Mai girma, Allah ne Mafi girma Mai girma, Allah ne Mafi girma Mai girma, kuma godiya mai yawa ta tabbata ga Allah, kuma godiya mai yawa ta tabbata ga Allah, kuma godiya mai yawa ta tabbata ga Allah, kuma tsarki ya tabbata ga Allah safiya da maraice.»

Sau uku «Ina neman tsarin Allah daga Shaidan: daga busarsa, da tofinsa, da zungurarsa (rudarwarsa)»².

¹ Muslim ne ya fitar da shi (1/534) da kuma lamba ta (770).

² Abu Dawud ya fitar da shi (1/203) mai lamba (764), da Ibnu Majah (1/265) mai lamba (807), da Ahmad (4/85) mai lamba (16739), kuma Shu'aib Al-Arna'ud ya ce a cikin takhikinsa na Musnad: ((Hasan lighairihi)), kuma Abdulkadir Al-Arna'ud ya ce a cikin takhrijinsa na Al-Kalimut Dayyib na Ibnu Taimiyyah mai lamba (78): ((shi hadisi ne ingantacce da shawahidinsa)), kuma Albani ya ambace shi a cikin Sahihul Kalimud Dayyib mai lamba (62), kuma Muslim ya fitar da shi daga Ibnu Umar Allah Ya yarda da su biyun da makamancinsa, kuma a cikinsa akwai kisa (1/420) mai lamba (601).

«Ya Allah godiya ta tabbata a gareKa¹, Kai ne hasken sammai da kasa da kuma abin da yake cikinsu, kuma godiya ta tabbata a gareKa Kai ne mai tsai da sammai da kasa da abin da yake cikinsu, [kuma godiya ta tabbata a gareKa Kai ne Ubangijin sammai da kasa da abin da yake cikinsu] [kuma godiya ta tabbata a gareKa mulkin sammai da kasa da abin da yake cikinsu naKa ne] [kuma godiya ta tabbata a gareKa Kai ne Sarkin sammai da kasa] [kuma godiya ta tabbata a gareKa] [Kai ne Gaskiya, kuma alkawarinKa gaskiya ne, kuma maganarKa gaskiya ce, kuma saduwa da Kai gaskiya ce, kuma Aljanna gaskiya ce, kuma wuta gaskiya ce, kuma Annabawa gaskiya ne, kuma (Annabi)Muhammadu ﷺ gaskiya ne, kuma tashin Alkiyama gaskiya ne] [Ya Allah a gareKa na mika wuya, kuma a gareKa na dogara, kuma da Kai na yi imani, kuma zuwa gareKa na koma, kuma saboda Kai ne na yi husuma, kuma zuwa gareKa na kai hukunci. Don haka Ka gafarta min abin da na gabatar, da abin da na jinkirta, da abin da na boye, da abin da na bayyana] [da abin da Ka fi ni sani game da shi] [Kai ne Mai gabatarwa, kuma Kai ne Mai jinkirtawa babu abin bautawa da gaskiya sai Kai] [Kai ne Abin bautawa babu

¹ Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya kasance yana fadinsa idan ya tashi da daddare yana tahajjudi.

abin bautawa da gaskiya sai Kai] [kuma babu dabara kuma babu karfi sai da Allah]»¹.

17. ADDU'AR RUKU'U

"«Subhāna rabbiyyal-‘azhīm» Ma’ana: (Tsarki ya tabbata ga Ubangijina Mai girma).

Sau uku (3)².

«Tsarki ya tabbata a gareKa Ya Allah Ubangijinmu hadi da gode maKa, Ya Ubangiji Ka gafarta min»³.

«Mai tsarki tsarkakke Ubangijin Mala'iku da Ruhi»⁴.

«Ya Allah gareKa na yi ruku'i, kuma da Kai ne na yi imani, kuma gareKa na mika wuya, jina, da ganina, da bargona, da kashina, da jijiyata, [da abin da kafafuna suka dauka] sun kankantar da kai a gareKa»⁵.

¹ Bukhari tare da fathu (3/3) da (11/116) da (13/371), da lamba (423) da (465) da (1120) da (6317) da (7385) da (7442) da (7499), da Muslim a takaice makamancinsa (1/532), da lamba (769).

² Ahlus Sunan sun fitar da shi, da Ahmad: Abu Dawud a lamba ta (870), da Tirmizi a lamba ta (262), da Nasa'i a lamba ta (1007), da Ibnu Majah a lamba ta (897), da Ahmad a lamba ta (3514), kuma ka duba: Sahihul Tirmizi (1/83).

³ Bukhari (1/ 99) a lamba ta (794), da Muslim (1/ 350) da kuma lamba ta (484).

⁴ Muslim (1/353) da lamba (487), da Abu Dawud (1/230) da lamba (872).

⁵ Muslim (1/ 534) da lamba (771), da ma'abota sunan huɗu ban da Ibnu Majah: Abu Dawud da lamba (760) da (761), da Tirmizi da lamba (3421), da Nasa'i da lamba (1049), kuma

((Tsarki ya tabbata a gareka, ya Ma'abucin ji-ji da kai, da mulkin komai da komai, da girman kai, da girma))¹

18. ADDU'AR DAGOWA DAGA RUKU'U

«Sami'allāhu liman hamidah» (Allah Yana jin wanda ya gode maSa)².

«Rabbana wa lakal-hamd, hamdan kathīran ḍayyiban mubārakan fih» (Ubangijinmu godiya ta tabbata a gareKa, godiya mai yawa mai tsarki mai albarka a cikinta)³.

«Cikar sammai da cikar kasa, da abin da ke tsakaninsu, da cikar abin da Ka so daga wani abu bayan nan. Ma'abocin yabo da girma, mafi cancantar abin da bawa ya faɗa, dukkaninmu bayinKa ne, Ya Allah ba mai hana abin da Ka bayar, kuma ba mai bada abin da Ka hana, kuma rabo ba ya amfanar mai rabon daga gareKa»⁴.

19. ADDU'AR SUJJADA

«Subhāna rabbiyyal-a'ļā»

abin da ke tsakanin baka biyu lafazin Ibnu Khuzaimah ne da lamba (607), da Ibnu Hibban da lamba (1901).

¹ Abu Dawud (1/230), a lamba ta: (873), da Nasa'i, a lamba ta: (1131), da Ahmad, a lamba ta: (23980), kuma Isnaadinsa mai kyau ne.

² Bukhari tare da Fathu (2/282) da kuma lamba (796).

³ Bukhari tare da Fathu (2/284), da kuma lamba (796).

⁴ Muslim (1/346) a kuma lamba ta (477).

Ma'ana: (Tsarki ya tabbata ga Ubangijina Mafi daukaka).

Sau uku¹.

«Tsarki ya tabbata gareKa Ya Allah Ubangijinmu hadi da gode maKa, Ya Ubangiji Ka gafarta min»².

((Mai tsarki tsarkakke Ubangijin Mala'iku da Ruhi))³.

«Ya Allah gareKa na yi sujjada, kuma da Kai ne na yi imani, kuma gareKa na mika wuya, fuskata ta yi sujjada ga wanda Ya halicce ta, kuma Ya suranta ta, kuma Ya tsaga jinta da ganinta, albarka ta tabbata ga Allah, Mafi kyawun masu halitta»⁴.

«Tsarki ya tabbatarwa ma'abocin Jabarut da karfin mulki, da ji-da-isa da girma»⁵.

¹ Ahlus Sunan sun fitar da shi, da Ahmad: Abu Dawud a lamba ta (870), da Tirmizi a lamba ta (262), da Nasa'i a lamba ta (1007), da Ibnu Majah a lamba ta (897), da Ahmad a lamba ta (3514), kuma ka duba: Sahihul Tirmizi (1/83).

² Bukhari, a lamba ta (794), da Muslim, a lamba ta (484), kuma ya gabata a lamba ta (34).

³ Muslim (1/533) a lamba ta (487), da Abu Dawud a lamba ta (872) kuma ya gabata a lamba ta (35).

⁴ Muslim (1/534) a lamba ta (771), da waninsa.

⁵ Abu Dawud (1/230), a lamba ta: (873), da Nasa'i, a lamba ta (1131), da Ahmad, a lamba ta (23980), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihu Abi Dawud (1/166), kuma fitar da shi ya gabata a lamba ta (37).

«Ya Allah Ka gafarta mini dukkan zunubaina: kankaninsa da babbansa, da na farkonsa da na karshensa, da bayyanannensa da kuma boyayyensa»¹.

"Ya Allah ina neman tsari da yardarKa daga fushinKa, da kuma afuwarKa daga ukubarKa, kuma ina neman tsarinKa daga gareKa, ba zan iya iyakance yabo a gareKa ba kamar yadda Ka yabi kanKa da kanKa"².

20. ADDU'AR ZAMA TSAKANIN SUJJA BIYU

«Rabbi ghfirli, Rabb ighfirli»

Ma'ana: (Ya Ubangiji Ka gafarta mini, Ya Ubangiji Ka gafarta mini)³.

«Allāhumma ighfirli warhamni wahdini wajburni wa'afini warzukni warfa'ni»

Ma'ana: (Ya Allah Ka gafarta mini, Ka yi mini rahama, Ka shiryar dani, Ka gyarani, Ka yi min afuwa, Ka azirtani, Ka kuma daukaka ni)⁴.

¹ Muslim (1/230), a lamba ta (483).

² Muslim (1/352) da lamba ta (486).

³ Abu Dawud (1/231), da lamba ta (874), da Ibnu Majah, da lamba ta (897), kuma ka duba: Sahihu Ibnu Majah (1/148).

⁴ Ma'abota Sunan ne suka fitar da shi banda Nasa'i: Abu Dawud (1/231) a lamba ta (850), da Tirmizi a lamba ta (284) da (285), da Ibnu Majah a lamba ta (898), kuma ka duba: Sahihut Tirmizi (1/90), da Sahihu Ibni Majah (1/148).

21. ADDU'AR SUJJADAR TILAWA

«Fuskata ta yi sujuda ga wanda Ya halicce ta, kuma Ya tsaga jinta da ganinta da ikonSa da karfinSa, Tsarki ya tabbata ga Allah Mafi kyawon Masu Halitta»

[al-Mu'uminun: 14]¹.

«Ya Allah Ka rubuta mini lada da ita a wurinKa, kuma Ka sauke mini zunubi da ita, kuma Ka sanya mini ita abin ajiya a wurinKa, kuma Ka karbe ta daga gare ni kamar yadda Ka karbe ta daga bawanKa Dawud»².

22. TAHIYA

Ma'ana: Tsarkakan gaisuwa sun tabbata ga Allah, da salloli da tsarkakan abubuwa, aminci ya tabbata agareka ya kai wannan annabi da rahamar Allah da albarkarSa, aminci ya tabbata agaremu da bayin Allah salihai, ina shaida cewa babu abin bautawa da gaskiya sai Allah ina shaida cewa (Annabi) Muhammadu bawanSa ne kuma ManzanSa ne"³.

¹ Tirmizi (2/474) da lamba ta (3425), da Ahmad (6/30) da lamba ta (24022), da Hakim, kuma Zahabi ya inganta shi (1/220), kuma karin nasa ne.

² Tirmizi (2/473) da lamba ta (579), da Hakim, kuma Zahabi ya inganta shi (1/219).

³ Bukhari tare da fathu (2/311) da lamba ta (831), da Muslim (1/301) da lamba ta (402).

23. SALATI GA ANNABI TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARE SHI BAYAN TAHIYA

«Ya Allah Ka yi salati ga (Annabi) Muhammad da alayen (Annabi) Muhammad, kamar yadda Ka yi salati ga (Annabi) Ibrahim da alayen (Annabi) Ibrahim, lallai Kai abin yabo ne Mai girma, Ya Allah Ka yi albarka ga (Annabi) Muhammad da alayen (Annabi) Muhammad, kamar yadda Ka yi albarka ga (Annabi) Ibrahim da alayen (Annabi) Ibrahim, lallai Kai abin yabo ne Mai girma»¹.

«Ya Allah Ka yi salati ga (Annabi) Muhammad da matayen sa da zuri'ar sa, kamar yadda Ka yi salati ga alayen (Annabi) Ibrahim, kuma Ka yi albarka ga (Annabi) Muhammad da matayen sa da zuri'ar sa, kamar yadda Ka yi albarka ga alayen (Annabi) Ibrahim, lallai Kai Abin yabo ne Mai girma»².

¹ Bukhari tare da Alfathu (6/ 408) da lamba (3370), da Muslim da lamba (406).

² Bukhari tare da al-fathu (6/407) da lamba ta (3369), da Muslim (1/306) da lamba ta (407), kuma lafazin nasa ne.

24. ADDU'A BAYAN TAHIYAR KARSHE KAFIN SALLAMA

«Ya Allah ni ina neman tsarinKa daga azabar kabari, da kuma azabar Jahannama, daga fitinar rayuwa da ta mutuwa, daga kuma sharrin fitinar Masihul Dajjal»¹.

«Ya Allah ni ina neman tsarinKa daga azabar kabari, ina neman tsarinKa daga fitinar Masihul Dajjal, kuma ina neman tsarinKa daga fitinar rayuwa da ta mutuwa, Ya Allah ni ina neman tsarinKa daga zunubi da bashi»².

«Ya Allah, na zalunci kaina zalunci mai yawa, kuma babu mai gafarta zunubai sai Kai, Ka gafarta mini da gafara daga gareKa, kuma ka yi mini rahama, lallai ne Kai Mai gafara ne, Mai jin kai»³.

«Ya Allah Ka gafarta mini abin da na gabatar, da abin da na jinkirtar, da abinda na boye, da abin da na bayyana, da abin da na yi barna, da abin da Ka fini saninsa daga gareni, Kai ne Mai gabatarwa, kuma Kai ne Mai jinkirtarwa, Babu wani abun bauta da cancanta sai kai»⁴.

¹ Bukhari (2/102) a lamba ta (1377), da Muslim (1/412) a lamba ta (588), kuma lafazin na Muslim ne.

² Bukhari (1/202), a lamba ta (832), da Muslim (1/412), a lamba ta (587).

³ Bukhari (8/168) a lamba (834), da Muslim (4/2078) a lamba (2705).

⁴ Muslim (1/534), da lamba (771).

"Ya Allah Ka taimakeni a bisa ambatanKa, da gode maKa, da kyakkyawar bautarKa"¹

«Ya Allah ina neman tsarinKa daga rowa, kuma ina neman tsarinKa daga tsoro, kuma ina neman tsarinKa da amaidani zuwa makaskanciyar rayuwa, ina kuma neman tsarinKa daga fitinar duniya da azabar kabari»².

«Ya Allah ina rokonKa Aljanna, kuma ina neman tsarinKa daga Wuta»³.

«Ya Allah dan IliminKa na gaibu, da IkonKa a bisa halitta, Ka rayani matukar Ka san rayuwa ce mafi alkhairi a gare ni, Ka karbi raina matukar Ka san mutuwa ce mafi alkhairi a gare ni, ya Allah ni ina rokanKa tsoronKa a boye da sarari, ina kuma rokanKa kalmar gaskiya a halin yarda da fushi, kuma ina rokanKa tsakaitawa a cikin wadata da talauci, ina kuma rokanKa ni'mar da bata karewa, ina kuma rokanKa sanyin ido da ba ya yankewa, ina rokanKa yarda bayan kaddara, ina rokanKa hutu bayan mutuwa, ina kuma rokanKa dadin duba zuwa fuskarKa, da begen haɗuwa da Kai, ba tare da wata cuta mai cutarwa ba, ko fitina mai batarwa ba, Ya

¹ Abu Dawud, (2/86), da lamba 1(522), da Nasa'i, (3/53), da lamba ta (2302), kuma Albani ya inganta shi, a cikin Sahihu Abi Dawud, (1/284).

² Bukhari tare da Fathu (6/35) da lamba ta (2822) da (6390).

³ Abu Dawud, a lamba ta (792), da Ibnu Majah, a lamba ta (910), kuma ka duba: Sahihu Ibni Majah (2/328).

Allah Ka kawata mu da adon imani, kuma Ka sanya mu shiryayyu masu shiryarwa»¹.

«Ya Allah ina rokanka da cewa Kai ne Ubangiji daya kwal, abin nufi da bukata, wanda bai haifa ba, ba'a haife Shi ba, kuma wani kini bai zamo a gare Shi ba, da Ka gafarta mini zunubaina, lalle Kai mai yawan gafara da jin kai ne»².

«Ya Allah ina rokonKa lalle cewa godiya ta tabbata a gareKa babu wani abin bautawa da cancanta sai Kai, Kai kadai kake baka da abokin tarayya, Mai yawan baiwa, ya makagin sammai da kasa, ya Ma'abocin girma da karamci, ya Rayayye ya Tsayayye, ina rokonKa Aljanna kuma ina neman tsarinKa daga wuta»³.

«Ya Allah ina rokanka, saboda ni ina shaida cewa Kai ne Allah, babu abin bautawa da cancanta sai Kai, Kai kadai kwl, wanda ake nufa da dukkan bukatu, wanda

¹ Nasa'i a (3/54) (55) da lamba ta (1304), da Ahmad (4/364) da lamba ta (21666), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihun Nasa'i (1/281).

² Nasa'i ya fitar da shi, (3/ 52) a lamba ta (1300) da lafazinsa, da Ahmad (4/338) a lamba ta (18974), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihun Nasa'i (1/280).

³ Ahlus Sunan sun rawaito shi: Abu Dawud, a lamba ta (1495), da Tirmizi, da lamba ta (3544), da ibnu Majah, da lamba ta (3858), da Nasa'i, da lamba ta (1299), kuma ka duba: Sahihu Ibni Majah, (2/329).

bai Haifa ba, kuma ba'a haife Shi ba, kuma babu wani tamka a gare Shi»¹.

25. ZIKIRAI BAYAN SALLAMA DAGA SALLAH

«Ina neman gafarar Allah

Sau uku (3) «Ya Allah Kai ne aminci, kuma aminci daga gareKa yake, alherinKa ya yawaita ya Ma'abocin girma da karamci»².

«Babu abin bautawa da cancanta sai Allah, Shi kadai yake ba Shi da abokin tarayya, mulki naSa ne kuma godiya taSa ce, kuma Shi Mai ikon ne akan dukkan komai»

[Sau uku], "Ya Allah ! babu mai hana abin da Ka bayar, kuma babu mai bada abin da Ka hana, kuma arzikin mai arziki ba zai amfane shi a gunKa ba"³.

«Babu abin bautawa da cancanta sai Allah Shi kadai Yake, ba Shi da abokin tarayya, mulki naSa ne, godiya ma taSa ce, kuma Shi Mai iko ne akan dukkan komai. Babu wata dabara babu wani karfi face da (taimakon)

¹ Abu Dawud, a (2/62) da lamba ta (1493), da Tirmizi (5/515) da kuma lamba ta (3475), da Ibnu Majah (2/1267) da lamba ta (3857), da Nasa'i da lamba ta (1300) da lafazinsa, da Ahmad da lamba ta (18974), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihu Nasa'i (1/280), kuma ka duba: Sahihu Ibni Majah (2/329), da Sahihut Tirmizi (3/163).

² Muslim (1/414), da lamba (591).

³ Bukhari (1/255) a lamba ta (844), da Muslim (1/414) a lamba ta (593), da abin da ke tsakanin baka biyu kari daga Bukhari a lamba ta (6473).

Allah, babu abin bautawa da cancanta sai Allah, ba ma bautawa kowa sai Shi, ni'ima ta Sa ce da falala, da yabo mai kyau, babu abin bautawa da cancanta sai Allah, muna masu tsarkake addini gare Shi, ko da kafirai sun ki»¹.

«Tsarki ya tabbata ga Allah, godiya ta tabbata ga Allah, kuma Allah ne Mafi girma

(Sau talatin da uku), «Babu abin bautawa da cancanta sai Allah, Shi kaɗai Yake, ba Shi da abokin tarayya, mulki naSa ne, kuma godiya taSa ce, kuma Shi Mai iko ne akan dukkan komai»².

(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ 1 اللَّهُ الصَّمَدُ 2 لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ 3 وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ 4)

{Ka ce: "Shi ne Allah Makadaïci 1

Allah wanda ake nufinSa da bukata 2

Bai haifa ba, kuma ba a haife Shi ba 3

Kuma babu ɗaya da ya kasance kuni a gare Shi 4}

[al-Ikhlās: 1-4].

(قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ 1 مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ 2 وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ 3 وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ 4 وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ 5)

{Ka ce "ina neman tsari ga Ubangijin safiya 1

Daga sharrin abin da Ya halitta 2

Da sharrin dare, idan ya yi duhu 3

Da sharrin māṭā māsu tōfi a cikin kuduri 4

¹ Muslim (1/415), a lamba ta (594).

² Muslim (1/418) mai lamba ta (597), a cikinsa: «Wanda ya ce hakan a bayan kowace sallah, za'a gafarta masa kurakuran sa, ko da sun kasance tamkar kumfar kogi».

Da sharrin mai hāsada idan ya yi hasada 5}

[al-Falak: 1-5].

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ 1 مَلِكِ النَّاسِ 2 إِلَهِ النَّاسِ 3 مِنْ شَرِّ أَلْوَسَوَاسِ الْخَنَاسِ 4
الَّذِي يُوسَّوْسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ 5 مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ 6﴾

{Ka ce "Ina nēman tsari ga Ubangijin mutāne 1

Mamallakin mutane 2

Abin bautāwar mutāne 3

Daga sharrin mai sanya wasuwāsi, mai boyewa 4

Wanda ke sanya wasuwāsi a cikin kirāzan mutane

5

Daga aljannu da mutane 6}

[al-Nās: 1-6].

Bayan kowacce sallah¹.

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا
يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ (255)

{Allah, bābu wani abin bautawa da cancanta fāce
Shi, Rāyayye, Mai tsayuwa da kōme, gyangyadi bā ya
kāma Shi, kuma barci bā ya kāma Shi, Shi ne da abin
da yake a cikin sammai da abin da yake a cikin kasa.
Wane ne wanda yake yin cēto a wurinSa, fāce da
izninSa? Yana sanin abin da yake a gaba gare su da

¹ Abu Dawud a (2/86), da lamba ta(1523), da Tirmizi, da
lamba ta (2903), da Nasa'i (3/68), da lamba ta (1335), kuma
ka duba: Sahihut Tirmizi (2/8). Kuma surori ukun nan ana
ce musu: Almu'awwizāt. Duba: Fathul Bāri (9/62).

abin da yake a bãyansu. Kuma bã su kēwayēwa da kōme daga ilminSa, fāce da abin da Ya so. KursiyyunSa ya yalwaci sammai da kasa. Kuma tsare su bã ya nauyayarSa. Kuma Shi ne Maɗaukaki, Mai girma 255}

[al-Bakara: 255] Bayan kowacce sallah¹.

«Lã ilãha illallãhu wahdahu lã sharika lãhu, lahul mulku walhul hamdu, yuhyi wa yu mitu wahuwa alã kulli shai'in kadir».

«Babu abin bautawa da cancanta sai Allah, Shi kaɗai yake ba Shi da abokin tarayya, mulki naSa ne kuma godiya taSa ce, Yana rayawa kuma Yana kashewa, kuma Shi Mai iko ne akan dukkan komai»

Sau goma (10) bayan sallar Magariba da Asuba².

«Ya Allah ina rokanka ilimi mai amfani, da arziki tsarkakke, da aiki abin karɓa»

Bayan sallama daga sallar Asuba³.

¹ "Wanda ya karanta ta a bayan kowacce salla to babu abin da zai hana shi shiga aljanna sai mutuwa". Nasa'i a cikin Amalul Yaum wal Laila da lamba (100), da Ibnu Sunniy da lamba ta (121), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihul Jāmi'i (5/339), da Silsilatul Ahadisi Sahiha (2/697), da lamba ta (972).

² Tirmizi ne ya ruwaito shi (5/515) a lamba ta (3474), da Ahmad (4/227) a lamba ta (17990), kuma duba takhrijinsa a Zādul Ma'ād (1/300).

³ Ibnu Majah, a lamba ta (925), da Nasa'i a cikin Ayyukan wuni da dare, da lamba ta (102), ka duba: Sahihu Ibnu Majah (1/152), da Majma'uz Zawā'id (10/111), kuma zai zo a lamba ta (95).

26. ADDU'AR SALLAR ISTIKHARA

Jabir bin Abdullahi - Allah Ya yarda da su - ya ce: Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata agare shi - ya kasance yana koya mana Istikhāra a cikin al'amura baki daya kamar yadda yake koya mana sura daga Alkur'ani, yana cewa: «Idan dayanku ya yi niyyar wani al'amari, to, ya yi sallah raka'a biyu wadda ba ta farilla ba, sannan ya ce: "Ya Allah lalle ni ina neman zabinKa da iliminKa, ina neman iyawarKa da ikonKa, kuma ina rokonKa daga falalarKa mai girma; domin cewa Kai Kake da iko ni bani da iko, kuma Kai Ka sani ni bani da wani sani, kuma Kai ne Masanin abubuwan da suke boye, Ya Allah idan Ka san cewa wannan al'amarin - zai ambaci bukatarsa - alheri ne gareni a cikin Addini na da rayuwata da karshen al'amarina – ko cewa ya yi: a cikin magaggaucin al'amarina da majinkircinsa - to Ka kaddara mini shi kuma Ka sawwake shi gareni sannan Ka yi albarka gareni a cikinsa, idan kuma Ka sani cewa wannan al'amarin sharri ne gareni a cikin Addini na da rayuwata da karshen al'amarina – ko cewa ya yi: a cikin magaggaucin al'amarina da majinkircinsa – to Ka juyar da shi daga gareni nima Ka juyar da ni daga gare shi, kuma Ka kaddara mini alheri a duk inda yake, sannan Ka yardar da ni da shi»¹.

¹ Bukhari a (7/ 162) da lamba ta (1162).

kuma duk wanda ya nemi zabin Mahalicci, kuma ya shawarci abokan halitta mumina, kuma ya natsu a cikin al'amarinsa, ba zai yi da-na-sani ba, lalle Allah - tsarki ya tabbatar maSa Ya daukaka - Ya ce:

{...وَسَاوَرَهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ...}

{...kuma ka yi shāwara da su a cikin al'amarin. Sa'an nan kuma idan ka yi niyyar zartarwa, to, ka dōgara ga Allah...¹,

27. ZIKIRIN SAFIYA DA MARAICE

«Alhamdu lillāhi wahdahu, wassalātu wassalāmu alā man lā nabiyya ba'adahu».

«Godiya ta tabbata ga Allah Shi kadai, tsira da aminci su tabbata ga wanda babu wani Annabi a bayansa»².

Ina neman tsarin Allah daga shaidan abin korewa (daga rahamra Allah)

{اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا

¹ Suratu Āli Imrān: 159.

² Daga Anas yana danganta shi zuwa ga Annabi: «Lallai in zauna tare da wasu mutane suna ambaton Allah Maḍaukakin sarki - daga sallar Asuba har rana ta fito, shi ne mafi soyuwa a gare ni akan in 'yanta bayi huɗu daga cikin 'ya'yan (Annabi) Isma'il, kuma lallai in zauna tare da wasu mutane suna ambaton Allah daga sallar la'asar har rana ta faɗi, shi ne mafi soyuwa a gare ni akan in 'yanta bayi huɗu». Abu Dawud a lamba ta (3667), kuma Albani ya kyautata shi a cikin Sahihu Abi Dawud (2/698).

يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمُوتَ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿255﴾

{Allah, bãbu wani abin bautawa da cancanta face Shi, Rāyayye, Mai tsayuwa da kōme, gyangyadi bã ya kāma Shi, kuma barci bã ya kāma Shi, Shi ne da abin da yake a cikin sammai da abin da yake a cikin kasa. Wane ne wanda yake yin cēto a wurinSa, fāce da izninSa? Yana sanin abin da yake a gaba gare su da abin da yake a bāyansu. Kuma bã su kēwayēwa da kōme daga ilminSa, fāce da abin da Ya so. KursiyyunSa ya yalwaci sammai da kasa. Kuma tsare su bã ya nauyayarSa. Kuma Shi ne Maḍaukaki, Mai girma 255}

[al-Bakara: 255]¹.

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ 1 اللَّهُ الصَّمَدُ 2 لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ 3 وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ 4﴾

Ka ce: 'Shi ne Allah Maḍaḍāci. 1

Allah wanda ake nufin Sa da bukata 2

Bai haifa ba, kuma ba a haife Shi ba 3

Kuma babu ḍaya da ya kasance kuni a gare Shi 4}

[al-Ikhlās: 1-4].

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ 1 مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ 2 وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ 3 وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ 4 وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ 5﴾

¹ «Wanda ya faɗeta lokacin da ya wayi gari za a kiyaye shi daga aljannu har sai ya shiga maraice, wanda kuma ya faɗeta lokacin da ya shiga maraice za a kiyaye shi daga garesu har sai ya wayi gari». al-Hakim ne ya fitar da shi (1/562), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihut Targhib wat Tarhib (1/273), kuma ya jingina shi ga an-Nasa'i, da Ad-Dabarani, kuma ya ce: "Isnadin Ad-Dabarani mai kyau ne".

{Ka ce "Ina neman tsari ga Ubangijin safiya 1
 Daga sharrin abin da Ya halitta 2
 Da sharrin dare, idan ya yi duhu 3
 Da sharrin mātā māsū tōfi a cikin kuduri 4
 Da sharrin mai hāsada idan ya yi hasada 5}

[al-Falak: 1-5].

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ 1 مَلِكِ النَّاسِ 2 إِلَهِ النَّاسِ 3 مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ 4
 الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ 5 مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ 6﴾

{Ka ce "Ina nēman tsari ga Ubangijin mutāne 1
 Mamallakin mutane 2
 Abin bautāwar mutāne 3
 Daga sharrin mai sanya wasuwāsi, mai boyewa 4
 Wanda ke sanya wasuwāsi a cikin kirāzan mutane

5

Daga aljannu da mutane 6}

[al-Nas: 1-6] Sau uku (3)¹.

«Mun wayi gari kuma mulki ya wayi gari na Allah ne,
 godiya ta tabbata ga Allah, babu abin bautawa da
 cancanta sai Allah, Shi kaḍai Yake, ba Shi da abokin
 tarayya, mulki naSa ne, godiya ma taSa ce, kuma Shi
 Mai iko ne akan dukkan komai, Ya Ubangiji ina
 rokonKa alherin wannan yini da alherin dake bayansa,

¹ «Duk wanda ya faɗeta sau uku lokacin da ya wayi gari da
 kuma lokacin da yayi maraice ta isar masa daga kowane
 abu».

Abu Dawud ya fitar da shi a (4/322) da lamba ta (5082), da
 Tirmizi, (5/567) da lamba ta (3575), kuma ka duba: Sahihul
 Tirmizi (3/182).

ina kuma neman tsarinKa daga sharrin wannan yini da sharrin dake bayan sa, Ya Ubangiji ina neman tsarinKa daga kasala da mummunan tsufa, Ya Ubangiji ina neman tsarinKa daga azaba a cikin wuta da azaba a cikin kabari»¹.

Idan kuma yamma ta yi, sai ya ce: «Mun kai maraice kuma mulki ya kai maraice na Allah ne, godiya ta tabbata ga Allah, babu abin bautawa da cancanta sai Allah, shi kadai Yake, ba Shi da abokin tarayya, mulki naSa ne, godiya taSa ce, kuma Shi Mai iko ne akan dukkan komai. Ya Ubangiji ina rokonKa alherin wannan daren da alherin dake bayansa, ina kuma neman tsarinKa daga sharrin wannan daren da sharrin dake bayan sa. Ya Ubangiji ina neman tsarinKa daga kasala da mummunan tsufa, Ya Ubangiji ina neman tsarinKa daga azaba a cikin wuta da kuma azaba a cikin kabari»².

«Ya Allah gareka muka wayi gari, kuma gareKa muka shiga maraice, kuma gareKa muke rayuwa, kuma gareKa muke mutuwa, kuma gareKa ne tashi yake»³.

Kuma idan yamma ta yi sai ya ce: «Ya Allah da (kiyayewar) Ka ne muka shiga maraice, kuma da (kiyayewar) Ka ne muka wayi gari, kuma da (umarnin)

¹ Muslim a (4/2088) da kuma lamba ta (2723).

² Marja'in da ya gabata.

³ Tirmizi a (5/466) da lamba ta (3391), kuma ka duba: Sahihul Tirmizi (3/142).

Ka ne muke rayuwa, kuma da (al'amarin) Ka ne zamu mutu, kuma makoma tana gare Ka»¹.

«Ya Allah Kai ne Ubangijina, babu abin bautawa da cancanta sai Kai, Ka halicce ni kuma ni bawanKa ne, kuma ni ina kan alkawarinKa gwargwadon iko, ina neman tsarinKa daga sharrin abinda na aikata, ina ikirari² gare Ka da ni'imarKa a gare ni, kuma ina ikirari da zunubina, Ka gafarta mini, domin babu mai gafarta zunubai sai Kai»³.

«Ya Ubangiji ni na wayi gari ina shaida maKa, ina kuma shaidawa (Mala'iku) masu dauke da al'arshinKa, da Mala'ikunKa, da dukkanin halittunKa, da cewar Kai ne Allah wanda babu abin bautawa da cancanta sai Kai, Kai kadai wanda ba Ka da abokin tarayya, kuma lalle (Annabi) Muhammad bawanKa ne kuma ManzonKa ne».

Sau huɗu (4)⁴.

¹ Marja'in da ya gabata.

² Na yi ikirari kuma na amsa.

³ «Duk wanda ya faɗeta yana mai sakankancewa da ita a lokacin da ya kai maraice, sai kuma ya rasu a daren to zai shiga Aljanna, kuma haka ma idan ya wayi gari». Bukhari ne ya fitar da shi a (7/150) da kuma lamba ta (6306).

⁴ "Wanda ya faɗe ta a lokacin da ya wayi gari ko ya shiga yammaci sau huɗu, Allah Zai 'yanta shi daga wuta". Abu Dawud ne ya fitar da shi (4/317) a lamba ta (5071), da Bukhari a cikin al'adabul Mufrad a lamba ta (1201), da Nasa'i a cikin Amalul Yaumi wal Lailah a lamba ta (9), da Ibnu Sunni a lamba ta (70), kuma Samahatush Shaikh Ibnu

Idan kuma ya yammata sai ya ce: «Ya Ubangiji ni na shiga maraice ina shaida maKa ina kuma shaidawa (Mala'iku) masu ɗauke da al'arshinKa da Mala'ikunKa da dukkanin halittunKa da cewar Kai ne: Allah wanda babu abin bautawa da cancanta sai Kai, Kai kaɗai wanda ba Ka da abokin tarayya, kuma lalle (Annabi) Muhammad bawanKa ne kuma ManzonKa ne».

Sau huɗu (4)¹.

«Allāhumma mā asbah bi min ni'matin, au bi ahadin min khal'ika, fa minka wahdaka, lā sharika laka, fa lakal hamdu, wa lakash shukru».

Ma'ana: (Ya Ubangiji duk abinda ya wayi gari a gareni na ni'ima ko ga wani cikin halittarka to daga gareka ne, kai kaɗai, baka da abokin tarayya, yabo naKa ne kuma godiya taka ce)².

Bāz Allah Ya yi masa rahama ya kyautata isnadin Nasa'i, da Abu Dawud a cikin Tuhfatul Akhyar (shafi 23).

¹ Marja'in da ya gabata.

² «Duk wanda ya faɗe ta a lokacin da ya wayi gari, to haƙifa ya sauke godiyar yininsa, kuma duk wanda ya faɗe ta a lokacin da maraice ya yi to haƙifa ya sauke godiyar darena».

Abu Dawud ne ya rawaito shi a (4/ 318) da lamba ta (5075), da Nasa'i a cikin 'Amalul Yaumi wal Lailah' a lamba ta (7), da Ibnu as-Sunni a lamba ta (41), da Ibnu Hibban, ((Mawārid)) a lamba ta (2361), kuma Ibnu Bāz -Allah Ya yi masa rahama- ya kyautata isnadinsa a cikin Tuhfatul Akhyār (shafi na 24).

Idan kuma ya kai maraice sai ya ce: «Allāhumma mā amsa bī min ni'matin aw bi ahadin min khalkika, fa minka wahdaka lā sharīka lak, fa lakal-hamdu wa lakash-shukr».

Ma'ana: (Ya Ubangiji duk abin da ya yi maraice a gareni na ni'ima ko ga wani cikin halittarka to daga gareka ne, kai kadai, baka da abokin tarayya, yabo naka ne kuma godiya taka ce)¹.

«Ya Allah Ka ba ni lafiya a jikina, Ya Allah Ka ba ni lafiya a jina, Ya Allah Ka ba ni lafiya a ganina, ba bu wani abin bautawa da cancanta sai Kai, Ya Allah ina neman tsarinKa daga kafirci, da talauci, kuma ina neman tsarinKa daga azabar kabari, ba bu wani abin bautawa da cancanta sai Kai»

Sau uku².

«Allah Ya isar mini, babu abin bautawa da cancanta sai Shi, a gare Shi na dogara, kuma Shi ne Ubangijin Al'arshi mai girma»

¹ Marja'in da ya gabata.

² Abu Dawud, a (4/324), da lamba ta (5092), da Ahmad, (5/42), a lamba ta (20430), da Nasa'i a cikin Amalil Yaumi wal Lailah, a lamba ta (22), da Ibnus Sunni, a lamba ta (69), da Bukhari a cikin al'Adabi al'Mufrad, a lamba ta (701), kuma babban malami ibnu Bāz - Allah Ya yi masa rahama - ya kyautata Isnadinsa, a cikin Tuhfatul al'akhyār, shafi na (26).

Sau bakwai (7)¹.

«Ya Allah ina rokonKa rangwami da lafiya a nan duniya da kuma lahira, Ya Allah ina rokonKa rangwami da lafiya a cikin addinina da duniyata da iyalaina da kuma dukiyata, Ya Allah Ka suturta al'aurata, Ka amintar da tsorona. Ya Allah Ka tsare ni ta gabana da ta bayana, ta damata da ta haguna da kuma ta samana, ina kuma neman tsari da buwayarKa kada a halaka ni ta kasa ta.»².

«Ya Allah Masanin boye da sarari, Mahaliccin sammai da kasa, Ubangijin komai kuma mamallakinsa, na shaida babu abin bautawa da cancanta sai Kai, ina neman tsarinKa daga sharrin kaina, da kuma sharrin shaidan da shirkarsa, ko in aikata mummunan abu a kaina, ko in janyo shi zuwa ga wani Musulmi»³.

Ma'ana: «Da sunan Allah, wanda da sunanSa wani abu a sama ko a kasa ba zai cutu ba, Shi ne Mai ji kuma Masani»

¹ «Wanda ya faɗe ta a lokacin da ya wayi gari da lokacin da ya shiga yammaci sau bakwai, Allah zai isar masa abin da ya dame shi daga al'amarin duniya da lahira». Ibnus Sunni ya fitar da shi a lamba ta (71) marfu'i, da Abu Dawud maukufi (4/ 321) a lamba ta (5081), kuma Shu'aibu da Abdulkadir Arna'ud' sun inganta isnadinsa. ka duba Zādul Ma'ad (2/376).

² Abu Dawud, da lamba ta (5074), da Ibnu Majah, da lamba ta (3871), kuma ka duba: Sahihu Ibn Majah, (2/332).

³ Tirmizi, a lamba ta (3392), da Abu Dawud, a lamba ta (5067), ka duba: Sahihul Tirmizi (3/142).

Sau uku¹.

«Na yarda da Allah a matsayin Ubangiji, da musulunci a matsayin addini, da (Annabi) Muhammad-tsira da amincin Allah su tabbata a gareshi- a matsayin Annabi»

Sau uku².

"Ya Rayayye Ya Tsayayye, da rahamarKa nake neman agaji, Ka gyara min al'amura na dukkan su, kuma kar Ka bar ni da kaina daidai da kiftawar ido"³.

«Mun wayi gari kuma mulki ya wayi gari na Allah ne, Ubangijin talikai, Ya Allah ina rokonKa alherin wannan

¹ «Duk wanda ya fafeta sau uku idan ya wayi gari, da sau uku idan ya shiga maraice, babu abun da zai cutar da shi».

Abu Dawud ne ya fitar da shi (4/ 323) da lamba ta (5088), da Tirmizi (5/ 465) da lamba ta (3388), da Ibnu Mājah da lamba ta (3869), da Ahmad da lamba ta(446). Kuma ka duba: Sahihu Ibni Mājah (2/332), kuma Allāmah Ibn Bāz - Allah Ya yi masa rahama - ya kyautata isnadinsa a cikin Tuhfatul Akhyār (shafi na 39).

² «Wanda ya fafeta ta sau uku a lokacin safiya, da sau uku a lokacin maraice, ya zama hakki a kan Allah Ya yardar da shi a ranar kiyama».

Ahmad, (4/337), da lamba ta(18967), da Nisa'i a cikin Amalul yaum wal laila, da lamba ta (4), da Ibnu Sunni, da lamba ta (68), da Abu Dawud, (4/318), da lamba ta (1531), da Tirmizi, (5/465), da lamba (3389), kuma Ibnu Bāz -Allah Ya ji kansa - ya kyautata shi a cikin Tuhfatul akhyār (shafi na 39).

³ Hakim kuma ya inganta shi, Zahabi ya yi masa muwafa, (1/545), ka duba: Sahihul Altarghiib wattarhiib (1/273).

yini: budinsa, da nasararsa, da haskensa, da albarkarsa, da shiriyarsa, kuma ina neman tsarinKa daga sharrin abin da ke cikinsa da sharrin dake bayansa»¹.

Idan kuma a shiga maraice sai ya ce: «Mun shiga maraice kuma mulki ya tabbata ga Allah Ubangijin talikai, Ya Allah ina rokonKa alherin wannan daren: budinsa, da nasararsa, da haskensa, da albarkarsa, da shiriyarsa, kuma ina neman tsarinKa daga sharrin abin da ke cikinsa, da sharrin abin da ke bayansa»².

«Mun wayi gari akan Musulunci, akan kalmar Ikhlas, akan Addinin Annabinmu Muhammad - tsira da amincin Allah su tabbata a gareshi -, kuma akan hanyar (Annabi) Ibrahim mikakkiya wanda ya kasance musulmi kuma bai kasance daga cikin masu shirka ba»³.

Idan kuma ya shiga maraice sai ya ce: ((Mun shiga maraice akan Musulunci, akan kalmar Ikhlas, akan Addinin Annabinmu Muhammad - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - kuma akan hanyar

¹ Abu Dawud, (4/322), da lamba ta (5084), kuma Shu'aib da Abdulkadir Arnā'ud'sun kyautata isnadinsa a cikin Tahkikin Zādul Ma'ād, (2/373).

² Marja'in daya gabata.

³ Ahmad a (3/406) da (407) da lamba ta (15360) da (15563), da Ibn sunni a cikin Amalul yaum wal laila, da lamba ta (34), kuma ka duba: Sahihul Jāmi'i (4/209).

(Annabi) Ibrahim mikakiya wanda ya kasance musulmi kuma bai kasance daga cikin masu shirka ba))¹.

«Tsarki ya tabbata ga Allah da godiyarSa»

Sau dari (100)².

«Babu abin bautawa da cancanta sai Allah, Shi kadai yake ba Shi da abokin tarayya, mulki naSa ne kuma godiya taSa ce, kuma Shi Mai iko ne akan dukkan komai»

Sau goma (10)³, ko sau daya a lokacin kasala⁴.

«Babu abin bautawa da cancanta sai Allah, Shi kadai yake ba Shi da abokin tarayya, mulki naSa ne kuma godiya taSa ce, kuma Shi Mai iko ne akan dukkan komai»

¹ Marja'in da ya gabata.

² «Wanda ya faɗe ta sau dari a lokacin da ya wayi gari da kuma lokacin da ya kai maraice, ba wanda zai zo a ranar alkiyama da abin da ya fi wanda ya zo da shi, saidai wanda ya faɗi kwatankwacin abin da ya faɗa, ko ya kara a kan nasa». Muslim (4/2071) lamba ta (2692).

³ Nasa'i a cikin Ayyukan wuni da dare a lamba ta (24), kuma ka duba: Sahihut Targhib wat Tarhib (1/272), da Tuhfatul Akhyār na Ibnu Bāz - Allah Ya yi masa rahama - (shafi na 44), kuma kaduba falalarta a (shafi na 146) Hadisi lamba ta (255).

⁴ Abu Dawud, a lamba ta (5077), da Ibnu Majah, a lamba ta (3798), da Ahmad, a lamba ta (8719), kuma ka duba: Sahihut Targhib wat Tarhib (1/270), da Sahihu Abi Dawud (3/957), da Sahihu Ibni Mājah (2/331), da Zādul Ma'ād (2/377).

Sau dari (100) idan ya wayi gari¹.

«Tsarki ya tabbata ga Allah da godiyarSa: adadin halittarSa, da yardar kanSa, da awon Al'arshinSa, da tawadar kalmominSa»

Sau uku idan ya wayi gari².

«Ya Allah ina rokanka ilimi mai amfani, da arziki tsarkakke, da aiki abin karɓa»

Idan ya wāyi gari³.

«Ina neman gafarar Allah ina tuba zuwa gare Shi»

Sau dari (100) a rana⁴.

«Ina neman tsari da kalmomin Allah cikakku daga sharrin abinda Ya halitta»

¹ «Wanda ya faɗe ta sau dari a cikin yini, za ta kasance masa kwatankwacin wuyaye (baya) goma, kuma za'a rubuta masa kyakkyawa dari, kuma za'a shafe masa mummuna dari, kuma za ta kasance masa tsari daga shaidan a wannan yinin nasa, har sai ya kai maraice, kuma ba wanda zai zo da abin da ya fi wanda ya zo da shi, saidai wanda ya aikata sama da hakan». Bukhari (4/ 95) mai lamba ta (3293), da Muslim (4/ 2071) mai lamba (2691).

² Muslim a (4/2090) da lamba ta (2726).

³ Ibnus Sunni ne ya fitar da shi a cikin Ayyukan wuni da dare a lamba ta (54), da Ibnu Mājah a lamba ta (925), kuma Abdulkadir da Shu'aib al-Arnā'ud sun kyautata isnadinsa a cikin Tahkikin Zādul Ma'ād (2/375), kuma ya gabata a lamba ta (73).

⁴ Bukhari tare da fathu, (11/101), da lamba ta (6307), da Muslim, (4/2075), da kuma lamba ta (2702).

Sau uku idan ya shiga maraice¹.

«Ya Allah Ka yi salati da aminci ga Annabinmu Muhammad»

Sau goma (10)².

28. ZIKIRAN BACCI

(Ya tattara tafukansa biyu sannan ya tofa a cikinsu, sai ya karanta a cikinsu:

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ 1 اللَّهُ الصَّمَدُ 2 لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ 3 وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ 4﴾

{Ka ce: "Shi ne Allah Makada'ici 1

Allah wanda ake nufin Sa da bukata 2

Bai haifa ba, kuma ba a haife Shi ba 3

Kuma babu daya da ya kasance kuni a gare Shi 4}

[al-Ikhlās: 1-4].

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ 1 مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ 2 وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ 3 وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ 4 وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ 5﴾

{Ka ce "ina neman tsari ga Ubangijin safiya 1

¹ "Duk wanda ya fafeta lokacin da ya kai maraice sau uku babu abin da zai cutar da shi na harbin dabba mai guba a wannan daren". Ahmad ya fitar da shi (2/290) da lamba (7898), da Nasa'i a cikin Aikin wuni da dare, da lamba ta (590), da Ibnu Sunni da lamba ta (68), kuma ka duba: Sahihul Tirmizi (3/187), da Sahihu Ibni Mājah (2/266), da Tuhfatul Akhyār na Ibnu Bāz (shafi 45).

² «Duk wanda ya yi mini salati a lokacin da ya wayi gari sau goma, da lokacin da ya shiga maraice, sau goma, cetona zai riske shi a ranar alkiyama». Dabarani ya fitar da shi da isnadi biyu: ḍayansu mai kyau ne, duba: Majma'uz Zawā'id (10/120), da Sahihut Targibi wat Tarhibi (1/273).

Daga sharrin abin da Ya halitta 2
Da sharrin dare, idan ya yi duhu 2
Da sharrin mātā māsū tōfi a cikin kuduri 4
Da sharrin mai hāsada idan ya yi hasada}

[al-Falak: 1-5].

﴿قُلْ أَغُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ 1 مَلِكِ النَّاسِ 2 إِلَهِ النَّاسِ 3 مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ 4
الَّذِي يُوسَّوْسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ 5 مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ 6﴾

Ka ce "Ina nēman tsari ga Ubangijin mutāne 1
Mamallakin mutane 2
Abin bautāwar mutāne 3
Daga sharrin mai sanya wasuwāsi, mai boyewa 4
Wanda ke sanya wasuwāsi a cikin kirāzan mutane

5

Daga aljannu da mutane 6

[al-Nas: 1-6]

Sannan ya shafi abin da ya iya daga jikinsa da su, ya
fara da su akan kansa da fuskarsa da abin da ya
gangaro daga jikinsa) (yana aikata haka sau uku)¹.

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا
يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ (255)

{Allah, bābu wani abin bautawa da cancanta fāce
Shi, Rāyayye, Mai tsayuwa da kōme, gyangyadi bā ya
kāma Shi, kuma barci bā ya kāma Shi, Shi ne da abin

¹ Bukhari tare da fathu (9/62) da lamba ta (5017), da Muslim
da lamba ta (2192).

da yake a cikin sammai da abin da yake a cikin kasa. Wane ne wanda yake yin cēto a wurinSa, fāce da izninSa? Yana sanin abin da yake a gaba gare su da abin da yake a bāyansu. Kuma bā su kēwayēwa da kōme daga ilminSa, fāce da abin da Ya so. KursiyyunSa ya yalwaci sammai da kasa. Kuma tsare su bā ya nauyayarSa. Kuma Shi ne Maɗaukaki, Mai girma 255}

[al-Bakara: 255]¹.

﴿إِٰمَنَ الرَّسُوْلُ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُوْنَ كُلُّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَالتَّائِبِ الْمَصْبِيْرُ ۝ 285 لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا اِنْ نَسِيْنَا اَوْ اَخْطَاْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا اَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلٰى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاَعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا اَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِيْنَ ۝ 286﴾

{Manzon (Allah) yā yi īmāni da abin da aka saukar zuwa gare shi daga Ubangijinsa, da mūminai. Kōwanensu yā yi īmāni da Allah, da mala'ikunSa, da littattafanSa, da manzanninSa. Bā mu rarrabēwa a tsakānin ɗaya daga manzanninSa. Kuma (mūminai) suka ce: "Mun ji kuma mun yi dā'a; (Muna nēman) gāfararKa, yā Ubangijinmu, kuma zuwa a gare Ka makōma take 285

Allah ba Ya kallafa wa rai fāce ikon yinsa, yana da lāɗar abin da ya tsirfanta, kuma a kansa akwai zunubin

¹ «Wanda ya karanta ta idan ya zo shimfidarsa, to lallai mai kiyayewa daga Allah ba zai gushe ba a gare shi, kuma shaidani ba zai zo kusa da shi ba har ya wayi gari». Bukhari tare da Fathi (4/487) da lamba ta (2311).

abin da ya yi ta aikatāwa: "Yā Ubangijinmu! Kada Ka kāmā mu, idan mun yi mantuwa, ko kuma mun yi kuskure. Yā Ubangijinmu! Kuma kada Ka aza nauyi a kanmu, kamar yadda Ka aza shi a kan waɗanda suke a gabāninmu. Yā Ubangijinmu! Kada Ka sanya mu ɗaukar abin da bābu ũko gare mu da shi. Kuma Ka yāfe daga gare mu, kuma Ka gāfarta mana, kuma Ka yi jin kai gare mu. Kai ne Majibincinmu, sabōda haka Ka taimake mu a kan mutānen nan kāfirai 286}

[al-Bakara: 285-286]¹.

«Da sunanKa² ya Ubangiji na sanya sasannina, kuma da Kaine nake ɗauke shi, in Ka riƙe raina to kajikansa, idan Ka sake shi to Ka kiyaye shi, da abin da Kake kiyaye bayinKa salihai da shi»³.

«Ya Allah lallai Kai Ka halicci raina kuma Kaine Zaka karbi ranta, gareKa mutuwarda da rayuwarda suke, idan Ka rayar da ita to Ka tsare ta, kuma idan Ka kashe

¹ "Wanda ya karanta su da daddare sun ishe shi". Bukhari tare da Fathul Bāri (9/94) a lamba ta (4008), da Muslim (1/554) a lamba ta (807).

² «Idan ɗayanku ya tashi daga shinfidarsa sannan ya koma zuwa gare ta to ya karkade ta da gefen mayafinsa sau uku, kuma ya ambaci sunan Allah; saboda shi ba ya sanin abin da ya maye gurbi akanta a bayansa, kuma idan ya kwanta to ya ce:...» Hadisin, [Kuma ma'anar da gefen mayafinsa: karshensa daga abin da ke bin iyakarsa]. An-Nihaya fi Gharibil Hadith wal Asar (Fasalin صنف).

³ Bukhari tare da fathu (11/126) a lamba ta (6320), da Muslim (4/2084) da lamba (2714).

ta to Ka gafarce ta, Ya Allah lallai ni ina rokonKa lafiya»¹.

«Ya Allah Ka karen² azabarKa ranar da zaKa tashi bayinKa»³.

«Da sunanKa Ya Allah nake mutuwa kuma nake rayuwa»⁴.

«Subhānal-lāh»

Ma'ana: (Tsarki ya tabbata ga Allah)

(Sau talatin da uku), Kuma godiya ta tabbata ga Allah

(Sau talatin da uku), Kuma Allah ne Mafi girma

(talatin da huɗu)»⁵.

«Ya Allah Ubangijin sammai bakwai Ubangijin kasa, kuma Ubangijin Al'arshi mai girma, Ubangijinmu, kuma Ubangijin kowane abu, Makagin kwayar hatsi da kwalfar gurtsu, Wanda Ya saukar da Attaura da Linjila

¹ Muslim ya fitar da shi (4/2083) a lamba ta (2712), da Ahmad da lafazinsa (2/79) a lamba ta (5502).

² «(Annabi) tsira da amincin Allah su tabbata agare shi ya kasance idan yai niyyar kwanciya, yana sanya Hannunsa na dama karkashin kuncinsa, sannan ya ce: ...» Hadisin.

³ Abu Dawud da lafazinsa (4/311), da lamba ta (5045), da Tirmizi, da lamba ta (3398), kuma kaduba: Sahihul Tirmizi (3/143), da Sahihu Abi Dawud (3/240).

⁴ Bukhari tare da fathu (11/113) da lamba ta (6324), da Muslim (4/2083) da lamba ta (2711).

⁵ «Wanda ya faɗi hakan a lokacin da ya zo shinfidarsa, ya fi masa alheri fiye da mai yi masa hidima». Bukhari tare da Fath, (7/71) a lamba ta (3705), da Muslim (4/2091) a lamba ta (2726).

da Alfurkan, ina neman tsarinKa daga sharrin dukkan abinda Kake rike da makwankwadarsa, ya Allah Kaine na farko, babu wani abu kafinKa, kuma Kaine na karshe babu wani abu a bayanKa, Kaine zahiri babu wani abu a birbishinKa, Kaine baɗini babu wani abu koma bayanKa, Ka biyamana bashi kuma Ka wadatamu daga talauci»¹.

«Alhamdu lillāhil-ladhī ad‘amana wa sakāna, wa kafāna, wa āwāna, fakam mimman lā kāfiya lahu walā mu’wiya» (Godiya ta tabbata ga Allah wanda Ya ciyar da mu kuma Ya shayar da mu, kuma Ya isar mana kuma Ya bamu makwanci, saboda da yawa wanda babu mai isar masa ko mai bashi makwanci)².

«Ya Allah Masanin boye da sarari, Mahaliccin sammai da kasa, Ubangijin komai kuma Mamallakinsa, na shaida babu abin bautawa da cancanta sai Kai, ina neman tsarinKa daga sharrin kaina, da kuma sharrin shaidan da shirkarsa, kuma kada in aikatawa kaina mummunan abu, ko in janyo shi ga wani Musulmi»³.

¹ Muslim (4/2084), da lamba ta (2713).

² Muslim a (4/2085) da lamba (2715).

³ Abu Dawud (4/317), da lamba ta (5067), da Tirmizi, da lamba ta (3629), duba: Sahihul Tirmizi (3/142).

«Yana karanta ﴿Alif-Lām-Mīm﴾ Tanzīl As-Sajda, da (Allah), Wanda gudānar da mulki yake ga hannunSa, Ya tsarkaka»¹.

«Ya Allah² na mika raina gareKa, kuma na fawwala al'amarina gareKa, kuma na fuskantar da fuskata gareKa, kuma na jinginar da bayana gareKa, bisa kwaɗayi da tsoro gareKa, babu wurin fakewa kuma babu wurin tsira daga gareKa sai gareKa, na yi imani da littafinKa wanda Ka saukar, kuma da AnnabinKa wanda Ka aiko»³.

29. ADDU'A IDAN ANYI JUJI CIKIN DARE

«Lā ilāha illallāhul Wāhidul Kahhār, Rabbus samawāti wal ardi wa mā bainahumal Azīzul Ghaffār.»

Ma'ana: (Babu abin bautawa da cancanta sai Allah Daya Mai rinjaye, Ubangijin sammai da kasa da abin da ke tsakaninsu, Mabuwayi Mai yawan gafara)⁴.

¹ Tirmizi a lamba ta (3404), da Nasa'i a cikin Ayyukan wuni da dare, a lamba ta (707), kuma ka duba: Sahihul Al-jāmi'i (4/255).

² «Idan za ka kwanta, to, ka yi alwalarka ta sallah, sannan ka kwanta a bangaren ka na dama, sannan ka ce: ...» Hadisi.

³ (Annabi) tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi ya faɗa ga wanda ya faɗi hakan: «Idan ka mutu, ka mutu a kan fidra». Bukhari tare da al-fathu (11/113) a lamba ta (6313), da Muslim (4/2081) a lamba ta (2710).

⁴ Yana faɗar haka idan ya juya daga wani gefe zuwa wani gefe a cikin dare. Hākim ne ya fitar da shi, kuma ya inganta shi, kuma Zahabi ya yi masa muwafaka (1/540), da Nasa'i a

30. ADDU'AR FIRGITA A CIKIN BACCI DA WANDA AKA JARRABESHI DA JIN KA'DAICI

«Ina neman tsari daga kalmomin Allah cikakku daga fushinSa, da ukubarSa, da sharrin bayinSa, daga kuma zungurar (rudarwar) shaidanu, ko su halartoni»¹."

31. ABIN DA WANDA YAGA MAFARKI MAI KYAU KO MARA KYAU ZAI AIKATA

(Zai tofi ta hagunsa) (sau uku)².

(Ya nemi tsarin Allah daga Shaidan da kuma sharrin abin da ya gani) (sau uku)³.

(Kada ya ba kowa labarinsa)⁴.

(Ya juya daga gefensa wanda yake a kansa)⁵.

(Ya tashi ya yi sallah idan ya so hakan)⁶.

32- ADDU'AR KUNUTIN WITIRI

«Ya Allah Ka shiryar dani cikin waɗanda Ka shiryar, Ka bani lafiya cikin waɗanda Ka bawa lafiya, Ka jibinci

cikin Ayyukan wuni da dare, da lamba ta (202), da Ibnu Sunni, da lamba ta (757), kuma ka duba: Sahihul Jāmi'i (4/213).

¹ Abu Dawud (4/12), da lamba ta (3893), da Tirmizi, da lamba ta (3528), kuma ka duba: Sahihul Tirmizi, (3/171).

² Muslim (4/1772) da lamba ta (2261).

³ Muslim (4/1772) (1773) da lamba ta (2261) da (2262).

⁴ Muslim (4/1772) da lamba ta (2261) da (2263).

⁵ Muslim (4/1773) da lamba ta (2261).

⁶ Muslim (4/1773), da lamba ta (2263).

(lamarina) cikin waɗanda Ka jibinta, Ka yi albarka cikin abin da Ka bani, Ka kare ni sharrin abin da Ka kaddara; domin lallai Kai ne Kake yin hukunci kuma ba a yin hukunci a kanKa, yadda lamarin yake, wanda Ka so ba ya kaskanta, [kuma wanda Ka yi gaba da shi ba ya ɗaukaka], AlherinKa ya yawaita, Ubangijinmu, kuma girmanKa ya ɗaukaka»¹.

«Ya Allah ina neman tsari da yardarKa daga fushinKa, da kuma afuwarKa daga ukubarKa, kuma ina neman tsarinKa daga gareKa, ba zan iya iyakance yabo a gareKa ba kamar yadda Ka yabi kanKa da kanKa»².

«Allāhumma iyyāka na'budu, wa laka nusallī wa nasjudu, wa ilayka nas'a wa nahfidu, narjū rahmataka, wa nakhshā 'adhābaka, inna 'adhābaka bil-kāfirīna mulhik. Allāhumma innā nasta'īnuka, wa

¹ Ma'abota Sunan guda huɗu suka fitar da shi, da Ahmad, da Darimi, da Baihaḳī: Abu Dawud a lamba ta (1425), da Tirmizi a lamba ta (464), da Nasa'i a lamba ta (1744), da Ibnu Majah a lamba ta (1178), da Ahmad a lamba ta (1718), da Darimi a lamba ta (1592), da Hākim (3/172), da Baihaḳī (2/209), kuma abin da ke tsakanin baka biyu na Baihaḳī ne, kuma ka duba: Sahihut Tirmizī (1/144), da Sahihu Ibni Mājah (1/194), da Irwa'u Al-galil na Albani (2/172).

² Ma'abota Sunan guda huɗu ne suka fitar da shi, da Ahmad: Abu Dawud a lamba ta (1427), da Tirmizi a lamba ta (3566), da Nasa'i a lamba ta (1746), da Ibnu Mājah a lamba ta (1179), da Ahmad a lamba ta (751). Kuma ka duba: Sahihu Tirmizī (3/180), da Sahihu Ibnu Majah (1/194), da Irwā'u, (2/175).

nastaghfiruka, wa nuthnī ‘alaykal-khayra, wa lā nakfuruka, wa nu’minu bika, wa nakhda’u laka, wa nakhla’u man yakfuruk».

Ma’ana: (Ya Allah Kai kadai muke bautawa, kuma gareKa muke sallah kuma muke sujada, kuma zuwa gareKa muke aiki kuma muke gaggawa, muna fatan rahamarKa, kuma muna tsoron azabarKa, lallai azabarKa mai riskar kafirai ce, Ya Allah lallai muna neman taimakonKa, kuma muna neman gafararKa, kuma muna yabonKa da alheri, kuma ba ma butulce Maka, kuma mun yi imani da Kai, kuma muna kaskantar da kai gareKa, kuma muna barin wanda ya butulce Maka)¹.

33. Z

«Subhānal-malikil-Kuddūs»

Ma’ana: (Tsarki ya tabbata ga Sarki, Mai tsarki)

Sau uku Kuma na ukun zai bayyana ta, kuma zai ja muryarsa da ita, zai ce: «Rabbil Malā'ikati war Rūh»

Ma’ana: (Ubangijin Mala'iku da Ruhi)².

¹ Baihaki ne ya fitar da shi a al-Sunanu al-Kubrah, ya kuma inganta isnadinsa (2/211), kuma Sheikh Albani a cikin Irwa'ul Galil ya ce: "Wannan isnadi ingantacce ne" (2/170). Kuma shi maukufi ne akan Umar.

² Nasa'i ne ya ruwaito shi (3/244) a lamba ta (1734), da Daraƙudni (2/31), da wasunsu, kuma abin da ke tsakanin baka biyu kari ne na Daraƙudni (2/31) a lamba ta (2), kuma isnadinsa sahihin ne. Duba: Zāādul Ma'd da tahkikiin Shu'aibu Al-Arnā'ud da Abdulkadir Al-Arnā'ud (1/337).

34. ADDU'AR DAMUWA DA BAKIN CIKI

«Ya Allah ni bawanKa ne, ɗan bawanKa, ɗan baiwarKa, makwarkwadata na hannunKa, hukuncinKa mai zartuwa ne a gare ni, kaddararKa adalci ce a gare ni, ina rokonKa da dukkan wani suna da yake naKa ne, da ka ambaci kanKa da shi, ko Ka saukar da shi a cikin littafinKa, ko Ka sanar da wani daga halittarKa, ko ka keɓantu da shi a ilimin gaibu a gurinKa, Ka sanya Alkur'ani farin cikin zuciyata, da hasken kirjina, da yayewar bakin cikina, da tafiyar damuwata»¹.

«Ya Allah ina neman tsarinKa daga bacin rai, da bakin ciki, da gajiyyawa, da kasala, da rowa da ragwantaka, da rinjayar bashi da rinjayar azaje»².

35. ADDU'AR BAKIN CIKI

«Babu abin bautawa da cancanta sai Allah Mai girma Mai hakuri, babu abin bautawa da cancanta sai Allah Ubangijin Al'arshi mai girma, babu abin bautawa da cancanta sai Allah Ubangijin sammai kuma Ubangijin kasa kuma Ubangijin Al'arshi mai yawan karamci»³.

¹ Ahmad (1/391) da lamba ta (3712), kuma Albani ya inganta shi a cikin Silsilatul ahādīs al-sahiha (1/337).

² Bukhari (7/158) da lamba (2893), Manzan Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya kasance yana yawaita wannan addu'ar. Ka duba: Bukhari tare da fathu (11/173), kuma zai zo a (shafi na 89) da lamba ta (137).

³ Bukhari (7/154) a lamba ta (6345), da Muslim (4/2092) a lamba ta (2730).

"Ya Allah rahamarKa na ke fata, kar Ka bar ni da kaina daidai da kiftawar ido, Ka gyara min al'amura na dukkan su, ba bu wani abin bautawa da cancanta sai Kai"¹.

«Babu abin bautawa da gaskiya Sai Kai, tsarki ya tabbata a gareKa, lallai ni na kasance cikin azzalumai»².

«Allah, Allah Ubangiji na ba zan haɗa shi da wani ba»³.

36. ADDU'AR HA'DUWA DA MAKIYI DA MAI MULKI

«Ya Allah, muna sanya Ka a gabansu (dan Ka zama kariya), kuma muna neman tsarinka daga sharrinsu»⁴.

«Ya Allah, Kai ne hannu na, kuma Kai ne mai taimako na, da Kai ne nake samun karfi, kuma da Kai ne nake kai farmaki, kuma da Kai ne nake yaƙi»⁵.

¹ Abu Dawud, (4/324), da lamba ta (5090), da Ahmad, (5/42), da lamba ta (20430), kuma Albani ya kyautata shi a cikin Sahih Abi Dawud (3/959).

² Tirmizi, (5/529), da lamba ta (3505), da Hakim kuma ya inganta shi, kuma Zahabi yayi muwafaka da shi, (1/505), duba: Sahihul Tirmizi, (3/168).

³ Abu Dawud ya fitar da shi (2/87) a lamba ta (1525), da Ibnu Majah a lamba ta (3882), kuma ka duba: Sahihul Ibnu Majah (2/335).

⁴ Abu Dawud (2/89), da lamba ta (1537), kuma Hakim ya inganta shi, kuma Zahabi ya amince masa (2/142).

⁵ Abu Dawud (3/42) da lamba ta (2632), da Tirmizi (5/572) da lamba ta (3584), kuma ka duba: Sahihul Tirmizi (3/183).

«Allah Ya isar mana, kuma madalla da Wakili»¹.

37. ADDU'AR WANDA YAJI TSORON ZALINCIN AZZALUMI

«Ya Allah Ubangijin sammai bakwai, kuma Ubangijin Al'arshi mai girma, Ka zama mai ba ni kariya daga wane ɗan wane, da rundunoninsa daga cikin halittunKa, kada wani daga cikinsu ya yi gaggawar cutar da ni ko ya wuce gona da iri, wanda Ka ba kariya ya buwaya, kuma yabonKa ya girmama, kuma babu abin bautawa da cancanta sai Kai»².

«Allāhu Akbar, Allāhu a'azzu min khalkihi jamī'an, Allāhu a'azzu mimmā akhāfu wa ahzaru, a'ūzu billāhillazī lā'ilāha illā huwa, almumsikis samawātis sab'i an yaka'ana alal ardi illā bi'iznihi, min sharri abdika fulānin, wa junudihi wa atbā'ihī wa ashya'ihī, minal jinni wal ins, Allāhumma kun lī jāran min sharrihim, jalla sanā'uka wa azza jāruka, wa tabārakasmuka, wa lā'ilaha gairuka»

Ma'ana: «Allah ne Mafi girma, Allah ne Mafi buwaya fiye da halittunSa gaba ɗaya, Allah ne Mafi buwaya fiye da abin da nake tsoro kuma nake fargaba, ina neman tsarin Allah wanda babu abin bautawa da

¹ Bukhari (5/172) a lamba ta (4563).

² Bukhari a cikin al-Adabul Mufrad a lamba ta (707), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihul al-Adabul Mufrad a lamba ta (545).

cancanta sai Shi, Mai rike sammai bakwai daga fadowa kan kasa sai da izininSa, daga sharrin bawanKa wane, da rundunoninsa da mabiyansa da masu goyon bayansa, daga aljannu da mutane. Ya Allah Ka kasance mai kariya a gare ni daga sharrinsu, yabonKa ya girmama, kuma wanda Ka kiyaye ya buwaya, kuma sunanKa ya albarkata, kuma babu abin bautawa da cancanta ba Kai ba».

Sau uku (3)¹.

38. MUMMUNAR ADDU'A AKAN MAKIYI

«Allāhumma munzilal kitāb, sarī'al hisāb, ihzimil ahzāb, Allāhumma ihzimhum wa zalzilhum».

Ma'ana: (Ya Allah Mai saukar da Littafi, Mai gaggawar hisabi, Ka tarwatsa kungiyoyin kawance, Ya Allah Ka tarwatsa su kuma Ka girgiza su)².

39. ABINDA WANDA YAJI TSORON WASU MUTANE ZAI CE

«Ya Allah Ka isar mini da su da abin da Ka so»³.

¹ Bukhari a cikin al-Adabul Mufrad a lamba ta (708), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihul al-Adabul Mufrad a lamba ta (546).

² Muslim (3/1362) da lamba (1742).

³ Muslim (4/2300) da lamba ta (3005).

40. ADDU'AR WANDA WASWASI YA SAMESHI A CIKIN IMANI

(Ya nemi tsariN Allah)¹. Yana cewa: (A'ūzu billāhi minasshaidānirrajīm)

Ma'ana: (Ina neman tsarin Allah daga Shaidn abin nisantawa daga rahama).

(Ya daina abin da yake masa waswasi a cikinsa)².

(Yana cewa: (Na yi Imani da Allah da ManzanninSa))³."

(Yana karanta fadinSa - Madaukakin sarki -:

{هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ 3}

{Shī ne Na farko, Na karshe, Bayyananne, Bōyayye, kuma Shī Masani ne ga dukkan kōme 3} [al-Hadāūd: 3]⁴.

41. ADDU'AR BIYAN BASHI

«Ya Allah Ka isar mini da halalinKa daga haram dīnKa, kuma Ka wadatani da falalarKa daga wanda ba Kai ba»⁵.

¹ Bukhari tare da fathu (6/336) da lamba ta (3276), da Muslim (1/120) da lamba ta (134).

² Bukhari tare da Alfathu (6/336) da lamba ta (3276), da Muslim (1/ 120) da lamba ta (134).

³ Muslim (1/119-120), a lamba ta (134).

⁴ Abu Dawud (4/329), da lamba ta (5110), kuma Albani ya kyautata shi a cikin Sahihu Abi Dawud, (3/962).

⁵ Tirmizi (5/560) a lamba ta (3563), duba: Sahihul Tirmizi (3/180).

«Ya Allah ina neman tsarinKa daga bacin rai, da bakin ciki, da gajiya, da kasala, da rowa da ragwantaka, da rinjayar bashi da rinjayar mazaje»¹.

42. ADDU'AR WASWASI A CIKIN SALLAH DA KARATU

«Ina neman tsarin Allah daga Shaidan abin jefewa, Kuma kayi tofi a hagunka (sau uku)»².

43. ADDU'AR WANDA WANI AL'AMARI YAYI MASA WUYA

«Ya Allah babu sauki sai abin da Ka sanya shi mai sauki, kuma Kai Kana sanya tsanani idan Ka so ya zama mai sauki»³.

¹ Bukhari (7/158) a lamba ta (2893), kuma ya gabata (shafi na 83) a lamba ta (121).

² Muslim (4/1729) a lamba ta (2203), daga Hadisin Usman bn Abil Ās - Allah Ya yarda da shi -, a cikinsa akwai: sai na aikata hakan, sai Allah Ya tafiyar da shi daga gare ni.

³ Ibnu Hibban ya rawaito shi a cikin Sahihinsa, da lamba ta (2427) (Mawārid), da Ibnu Sunnī, da lamba ta (351), kuma Hafiz ya ce:

"Wannan Hadisi ingantacce ne", kuma Abdulkadir Al-Arnā'ud ya inganta shi a cikin Takhrijul Azkāir na Nawawī (shafi 106).

44. ABINDA WANDA YA AIKATA WANI ZUNUBI ZAI FAD

«Babu wani bawa da zai yi zunubi, sai ya kyautata alwala, sannan ya tashi ya yi sallah raka'a biyu, sannan ya nemi gafarar Allah, sai Allah Ya gafarta masa»¹.

45. ADDU'AR KORAR SHAI'DAN DA WASWASINSA

(Neman tsarin Allah daga gare shi)².

(Kiran Sallah)³.

(Zikirai da karatun Alkur'ani).

«Kada ku mayar da gidajenku makabarta, lallai Shaidan yana guduwa daga gidan da ake karanta Suratul Bakarah a cikinsa»⁴.

Kuma yana daga cikin abin da yake korar Shaidan zikiran safe da na yammaci, da zikiran barci da farkawa, da zikiran shiga gida, da fita daga gare shi, da zikiran shiga Masallaci da fitowa daga cikin shi, da wanin haka cikin zikirai ababan shar'antawa, kamar:

¹ Abu Dawud (2/86) mai lamba ta (1521), da Tirmizi (2/257) mai lamba ta (406), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihu Abi Dawud (1/283).

² Abu Dawud (1/203) da lamba, da ibnu Majah (1/265) da lamba ta (807) kuma fitar da shi ya gabata da lamba ta (31), kuma ka duba: Suratul Muminun: [97-98].

³ Muslim (1/291) a lamba ta (389), da Bukhari (1/151) a lamba ta (608).

⁴ Muslim ne ya ruwaito shi (1/539), a lamba ta (780).

karanta Āyatul kursiyyi a lokacin barci, da ayoyi biyu na karshen suratul Bakara, da wanda ya ce: Babu abin bautawa da cancanta sai Allah, Shi kadai yake ba Shi da abokin tarayya, mulki naSa ne kuma godiya taSa ce, kuma Shi Mai iko ne akan dukkan komai.

Sau dari, za ta kasance masa tsari daga shaidan a dukkan yinin nasa¹, Haka nan Kiran Sallah yana kore Shaidan.

46. ADDU'A A LOKACIN DA ABINDA BAYA SO YA FARU KO AKA RINJAYE SHI AKAN AL'AMARINSA

«Allah Ya kaddara, kuma abin da Ya so Ya aikata»².

¹ Bukhari ne ya ruwaito shi (4/126), a lamba ta (3293).

² «Mumini kakkarfa ya fi alkairi da soyuwa a wajen Allah sama da mumini rarrauna, akwai alkairi a kowanne, ka yi kwaɗayin yin abin da zai amfane ka, kuma ka nemi taimakon Allah, kada ka gaza. Idan wani abu ya same ka kada ka ce: Da na aikata kaza da kaza ya kasance, sai dai ka ce: Kaddarar Allah, abin da Ya so zai aikata, domin cewa (da a ce) tana buɗe aikin Shaidan» Muslim (4/2052) lamba ta (2664).

47. TAYA WANDA AKAYIWA HAIHUWA MURNA DA KUMA AMSAR DA ZAI BAYAR

«Allah Ya yi maka albarka a cikin abin da aka baka kyauta, kuma ka gode wa Mai bayarwa, kuma ya kai matukar karfinsa, kuma a azurta ka da biyayyarsa»¹.

Kuma wanda aka taya murnar zai mayar masa, sai ya ce: «Allah Ya yi maka albarka kuma Ya sanya albarka a kanka, kuma Allah Ya saka maka da alheri, kuma Allah Ya azurta ka da kwatankwacinsa, kuma Ya yawaita ladanka»².

48. ABINDA AKE NEMAWA YARA TSARI DA SHI

Manzon Allah - ﷻ - ya kasance yana nemawa Hassan da Hussain tsari - Allah Ya yarda da su -. "Ina nema muku tsari da kalmomin Allah cikakku, daga dukkan wani shaidani da kwari, (masu cutarwa da dafi) daga kuma dukkan Idanu mai cutar da abin da ya kalla"³.

¹ An ambato daga maganar Alhasanul Basri. Ka duba: Tuhfatul Maudūd na Ibnul Kayyim (shafi 20), kuma ya jingina shi ga Ibnul Munzir a cikin al-Ausad.

² Nawawi ya fadeshi a cikin al-Azkār (shafi na 349), kuma ka duba: Sahihul Azkār na Nawawi, na Salim Al-hilālī (2/713), da Tamamut Takhrij a cikin Zikiri da Addu'a da magani da tofi na mawallafi (1/416).

³ Bukhari (4/119) a lamba ta (3371), daga Ibnu Abbas - Allah Ya yarda da su -.

49. YIWA MARA LAFIYA ADDU'A LOKACIN DUBASHI

«Babu laifi, mai kankarezunubai ne In Allah Ya so»¹.

«Ina rokon Allah Mai girma Ubangijin al-Arshi Mai girma Ya baka lafiya»

Sau bakwai (7)².

50. FALALAR DUBA MARA LAFIYA

Annabi - ﷺ - ya ce: «Idan mutum ya duba dan uwansa musulmi yana tafiya ne a cikin dausayin Aljanna har sai ya zauna, to idan ya zauna sai rahama ta lullube shi, to idan da safe ne sai mala'iku dubu saba'in sun yi masa salati har sai ya shiga maraice, kuma idan da yamma ne sai mala'iku dubu saba'in sun yi masa salati har sai ya wayi gari»³.

¹ Bukhari tare da Fathu (10/118) da lamba ta (3616).

² "Babu wani bawa musulmi da zai duba wani mara lafiya, da ajalinsa bai yi ba, sai ya ce sau bakwai: ... Face sai ya sami lafiya". Tirmizi ya ruwaito shi a lamba ta (2083), da Abu Dawud a lamba ta (3106), kuma ka duba: Sahih Tirmizi a (2/210), da Sahihul Jāmi'i (5/180).

³ Tirmizi ne ya ruwaito shi da lamba (969), da Ibnu Mājah da lamba ta (1442), da Ahmad da lamba ta (975), kuma ka duba: Sahihu Ibni Mājah (1/244) da Sahihul Tirmī (1/286), kuma Ahmad Shākir ma ya inganta shi.

51. ADDU'AR MARA LAFIYA WANDA YA YANKE KAUNA DAGA RAYUWARSA

«Ya Allah Ka gafarta mini, Ka yi mini rahama, kuma Ka riskar da ni da mafi girman abokin zama»¹.

Annabi - ﷺ - ya kasance a lokacin rasuwarsa yana sanya hannayensa a cikin ruwa sai ya shafi fuskarsa da su, kuma yana cewa: «Babu wani abin bautawa da cancanta sai Allah

Lalle ne mutuwa tana da mǎye-mǎye»².

«Lā ilāha illallāhu wallāhu akbar, lā ilāha illallāhu wahdahu, lā ilāha illallāhu wahdahu lā sharika lahu, lā ilāha illallāhu lahu mulku wa lahu hamdu, lā ilāha illallāhu wa lā hawla wa lā kuwwata illā billāh»

Ma'ana: (Babu abin bautawa da cancanta sai Allah, Allah ne Mafi girma, babu abin bautawa da cancanta sai Allah, Shi kaḍai Yake, babu abin bautawa da gaskiya sai Allah, Shi kaḍai Yake, baShi da abokin tarayya, babu abin bautawa da cancanta sai Allah, mulki naSa ne kuma godiya taSa ce, babu abin

¹ Bukhari (7/10) a lamba ta (4435), da Muslim (4/1893) a lamba ta (2444).

² Bukhari tare da Fathu, (8/144), a lamba ta (4449), kuma a cikin Hadisin akwai ambaton aswaki.

bautawa da cancanta sai Allah, babu dabara babu karfi sai da (taimakon) Allah)¹.

52. YIWA WANDA MUTUWA TA HALARTO MASA TALKINI

«Duk wanda karshen maganarsa ya ta zama
Babu wani abin bautawa da cancanta sai Allah
Ya shiga Aljanna»².

53. ADDU'AR WANDA MUSIFA TA SAMESHI

«Lallai mu daga Allah muke kuma gare Shi za mu koma, Ya Allah Ka ba ni lada a musifata, Ka maye min mafi alkhairi daga gare ta»³.

54. ADDU'A A LOKACIN RUFÉ IDON MAMACI

«Allāhumma ighfir lifulānin (bismihi) warfa' darajatahu fil-mahdiyyīn, wakhluḥhu fī 'akibihi fil-ghābirīn, waghfir lanā wa lahu yā Rabbal-'ālamīn, wafsaḥ lahu fī kabriḥ, wa nawwir lahu fīḥ».

Ma'ana: (Ya Allah Ka gafarta wa wane (a ambaci sunansa), Ka daukaka darajarsa a cikin shiryayyu, Ka maye gurbinsa a cikin iyalansa da suka rage, Ka gafarta

¹ Tirmizi ya fitar da shi a lamba ta (3430), da Ibnu Mājah a lamba ta (3794), kuma Albani ya inganta shi, duba: Sahihut Tirmizi (3/152), da Sahihu Ibni Mājah (2/317).

² Abu Dawud (3/190), da lamba ta (3116), kuma ka duba: Sahihul jāmiu (5/432).

³ Muslim (2/632) da lamba ta (918).

mana da shi ya Ubangijin talikai, ka yalwata masa a kabarinsa, Ka haskaka masa cikinsa)¹.

55. ADDU'A GA MAMACI A SALLAR JANA'IZA

«Ya Allah Ka yi masa gafara Ka jikansa, Ka yafe masa, Ka yi masa rangwami, Ka girmama masaukinsa, Ka yalwata mashigarsa (kabarinsa), Ka wanke shi da ruwa da kankara da sanyi, Ka tsarkake shi daga kurakurai, kamar yadda Ka tsarkake farin tufafi daga datti, Ka canja masa gida mafi alheri daga gidansa, da iyalai mafi alheri daga iyalansa, da mata mafi alheri daga matarsa, Ka shigar da shi aljanna, Ka tsare shi daga azabar kabari [da azabar wuta]»².

«Ya Allah Ka gafarta wa rayayyunmu da mamatanmu, da waɗanda suke a nan da waɗanda basa nan, da yaranmu da tsaffinmu, da mazanmu da matanmu, Ya Allah, wanda zaKa raya shi a cikinmu, to Ka raya shi akan Musulunci, wanda zaKa kashe daga cikinmu, to Ka kashe shi akan imani, ya Allah, Kada Ka hana mu ladansa, kuma kada ka batar da mu a bayansa»³.

«Ya Allah, lallai wane ɗan wane yana cikin kariyarKa, da igiyar makwabtakarKa, don haka Ka tsare shi daga

¹ Muslim (2/634) a lamba ta (920).

² Muslim (2/663) a lamba ta (963).

³ Abu Dawud a lamba ta (3201), da Tirmizi a lamba ta (1024), da Nasa'i, a lamba ta (1985), da Ibnu Mājah (1/480) a lamba ta (1498), da Ahmad (2/368) a lamba ta (8809), kuma ka duba: Sahihu Ibni Mājah (1/251).

fitinar kabari, da azabar wuta, kuma Kai ne ma'abocin cika alkawari da gaskiya, don haka Ka gafarta masa, Ka jikansa, lallai Kai mai gafara ne, Mai jin kai»¹.

«Ya Allah bawanKa kuma ɗan baiwarKa ya bukaci rahamarKa, kuma Kai Mawadaci ne ga barin azabtar da shi, idan ya kasance mai kyautatawa ne, to Ka kara a cikin kyawawan ayyukansa, idan kuma ya kasance mai munanawa ne, to Ka yi masa afuwa»².

56. ADDU'A GA YARO A SALLAR JANA'IZA

«Ya Allah Ka tsare shi daga azabar kabari»³.

Idan kuma ya ce: «Ya Allah Ka sanya shi lada magabaci, kuma ajiya ga mahaifansa, kuma mai ceto abin amsawa. Ya Allah Ka nauyaya ma'aunansu da shi, Ka girmama ladansu da shi, kuma Ka riskar da shi da managartan mumina, Ka sanya shi a cikin rainon

¹ Ibnu Mājah ya fitar da shi a lamba ta (1499), duba: Sahihu Ibni Mājah (1/251), kuma Abu Dawud ya ruwaito shi (3/211) a lamba ta (3202).

² Hākim ne ya fitar da shi, ya kuma inganta shi, kuma Zahabi ya yi masa muwafaka (1/359), kuma ka duba Ahkām al-Jana'iz na Albani (shafi na 125).

³ (Sa'id bin Al-Musayyab ya ce: Na yi sallah a bayan Abu Hurairah - Allah Ya yarda da shi - ga wani yaro wanda bai taɓa yin zunubi ba ko kaɗan, sai na ji shi yana cewa..) Hadisin. Mālik ya fitar da shi a cikin Al-Muwad'fa (1/288), da Ibnu Abi Shaibah a cikin Al-Musannaf (3/217), da Al-Baihaqi (4/9), kuma Shu'aib al-Arnā'ud' ya inganta isnadinsa a cikin tahkiinsa na Sharhin Sunnah na al-Baghawi (5/357).āūī«»

(Annabi) Ibrahim, Ka kare shi da rahamarKa daga azabar Jahannama, Ka canja masa gida mafi alheri daga gidansa, da iyalai mafi alheri daga iyalansa. Ya Allah Ka gafarta wa magabatanmu, da yaranmu da suka zama lada magabaci, da waƙanda suka riga mu da imani»

To, yana da kyau¹.

«Allāhummaj'alhu lanā faradān, wa salafan, wa ajran».

Ma'ana: (Ya Allah Ka sanya shi ya zama mai gabata ne a gare mu, kuma magabaci, kuma lada)².

57. ADDU'AR TA'AZIYYA

«Lalle abin da Allah Ya karba da abin da Ya bayar to nasa ne, kuma kowane abu yana da lokacin sa... sai ka yi hakuri kuma ka nemi lada»³.

¹ Ka duba: "al-Mughnī na Ibnu Kudāma" (3/416), da "ad-Durus al-Muhimma li 'Āmmat al-Umma" na Sheikh Abdul'azīz bin Abdullah bin Bāz, Allah Ya yi masa rahama (shafi 15).

² Hasan ya kasance yana karanta Fātihatul Kitāb ga yaro, kuma yana cewa... Hadisin. Baghawī ne ya fitar da shi a Sharhus Sunna (5/357), da Abdurrazzāk lamba ta (6588), kuma Bukhari ya kawo shi mu'allaf a Littafin jana'iza (65), babin karatun Fātihatul Kitāb akan jana'iza (2/113), kafin hadisi lamba ta (1335).

³ Bukhari (2/80) a lamba ta (1284), da Muslim (2/636) a lamba ta (923).

Kuma idan ya ce: «Allah Ya girmama ladanka, Ya kyautata ta'aziyarka, kuma Ya gafarta wa mamacinka»

To Hakan ya yi kyau¹.

58. ADDU'A YAYIN SHIGAR DA MAMACI KABARI

«Da sunan Allah, kuma a kan sunnar Manzon Allah»².

59. ADDU'A BAYAN BINNE MAMACI

«Allah ka gafarta masa, Allah ka tabbatar da shi»³.

60. ADDU'AR ZIYARTAR MAKABARTA

«Amincin Allah ya tabbata a gare ku ya ku mazaunan wannan gida na mumina da musulmai, mu ma in Allah Ya so masu riskuwa ne da ku, [Allah Ya jikan magabata

¹ Al-Azkār na al-Nawawī (shafi 126).

² Abu Dawūd (3/314) da lamba ta (3215) da sanadi ingantacce, da Ahmad da lamba ta (5234) da lamba (4812) da lafazin: «Bismillāhi, wa'ala millati Rasullāhi», kuma sanadinsa ingantacce ne.

³ Annabi-ﷺ- ya kasance idan ya gama binne mamaci yana tsayawa a kansa, kuma ya ce: "(Ku nemawa dān uwanku gafara, ku roka masa tabbātuwa (ya yin amsa tambaya), domin shi yanzu za'a tambaye shi.)" Abu Dawūd (3/315) lamba ta (3223) da Al-Hākim kuma ya inganta shi, kuma Az-Zahabī ya yarda da shi (1/370).

daga gare mu da masu jira] ina rokon Allah rangwame ga mu da ku»¹.

61- ADDU'AR ISKA

«Ya Allah ina rokonKa alherinta, kuma ina neman tsarinKa daga sharrinta»².

«Ya Allah ina rokonKa alherinta, da alherin abin dake cikinta, da alherin abin da aka aiko ta da shi, kuma ina neman tsarinKa daga sharrinta, da sharrin abin dake cikinta, da sharrin abin da aka aiko ta da shi»³.

62. ADDU'AR TSAWA

"Subhānal lazī yusabbihur ra'adu bi hamdihi wal malā'ikatu min khīfatihi"⁴."

¹ Muslim (2/671) a lamba ta (975), da Ibnu Mājah (1/494), kuma lafazin nasa ne a lamba ta (1547) daga Buraidah - Allah Ya yarda da shi -, kuma abin da ke tsakanin baka biyu daga hadisin Nana A'isha - Allah Ya yarda da ita - a wajen Muslim (2/671) a lamba ta (975).

² Abu Dawud ya fitar da shi (4/326) a lamba ta (5099), da Ibn Mājah (2/1228) a lamba ta (3727), kuma duba: Sahih Ibn Mājah (2/305).

³ Muslim ne ya ruwaito shi, kuma lafazin nasa ne (2/666) a lamba ta (899), da Bukhari (4/76) a lamba ta (3206) da (4829).

⁴ Abdullahi Bin Az-Zubair - Allah Ya yarda da shi - da mahaifinsa, ya kasance idan ya ji tsawa yakan bar magana kuma ya ce:... Hadisin, Al-Muwaa (2/992), kuma Albany ya ce a cikin Sahihul Kalimut Dayyib (157): "Isnadinsa ingantacce ne a matsayin maukūfi".

63. DAGA ADDU'O'IN ROKON RUWA

«Ya Allah Ka shayar da mu ruwa mai agazawa, mai dadi, mai albarka, mai amfani ba mai cutarwa ba, a gaggauce ba tare da jinkiri ba»¹.

«Ya Allah Ka banu ruwa, Ya Allah Ka kawo mana d'auki, Ya Allah Ka kawo mana d'auki»².

«Ya Allah Ka shayar da bayinKa, da dabbobinKa, kuma Ka yad'a rahamarKa, kuma Ka rayar da garinKa matacce»³.

64. ADDU'A IDAN YAGA RUWA SAMA

«Allāhumma Sayyiban Nāfi'an»⁴.

65. ADDU'A BAYAN SAUKAR RUWA

«An yi mana ruwa da falalar Allah da rahamarSa»⁵.

¹ Abu Dawud (1/303), da lamba ta (1171), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihu Abi Dawud (1/216).

² Bukhari (1/224) a lamba ta (1014), da Muslim (2/613), a lamba ta (897).

³ Abu Dawud (1/305) da lamba ta (1178), kuma Albani ya kyautata shi a cikin Sahihu Abi Dawud (1/218).

⁴ Bukhari tare da Fathu (2/518) da lamba ta (1032).

⁵ Bukhari (1/205) a lamba (846) da Muslim (1/83) da lamba ta (71).

66- DAGA ADDU'OIN NEMAN DAUKEWAR RUWA

«Ya Allah a kewayenmu, ba a kanmu ba, ya Allah a kan tuddai, da kananan duwatsu, da cikkunan kwari, da matsirar bishiyoyi (jijiyoyin bishiya)»¹.

67. ADDU'AR GANIN WATA

«Allāhu Akbar, Allāhumma ahillahu alainā bil amni wal īman, was salamati wal islam, wat taufiki lima tuhibbu rabbanā wa tardha, rabbunā wa rabbukallāhu».

Ma'ana: (Allah ne Mafi girma, ya Allah Ka bayyana mana shi da aminci da imani, da tsira da Musulunci, da dacewa ga abin da Kake so Ubangijinmu kuma Ka yarda da shi, Ubangijinmu kuma Ubangijinka shi ne Allah)².

68. ADDU'A YAYIN BI'DA BAKIN MAI AZIMI

«Kishirwa ta tafi, kuma jijiyoyi sun jike, kuma lada ya tabbata in sha Allahu»³.

¹ Bukhari (1/224) a lamba ta (933), da Muslim (2/614) a lamba ta (897).

² Tirmizi (5/504) da lamba ta (3451), da Darimi da lafazinsa (1/336), ka duba: Sahihut Tirmizi (3/157).

³ Abu Dawud ne ya fitar da shi (2/306) a lamba ta (2359), da wasunsa. Kuma duba: Sahihul Jāmi'i (4/209).

«Ya Allah lallai ni ina rokonKa da rahmarKa wadda ta yalwaci kowane abu, Ka gafarta min»¹.

69. ADDU'A KAFIN CIN ABINCI

«Idan ɗayan ku zai ci abinci, to sai ya ce:

Da sūnan Allah,

Idan ya manta a farkonsa sai ya ce: «Bismil Lāhi fī awwalihī wa ākhirihī».

Ma'ana: (Da sunan Allah a farkonsa da karshensa)².

«Wanda Allah Ya ciyar da shi abin ci sai ya ce:

"Ya Allah Ka yi mana albarka a cikinsa, kuma Ka ciyar da mu mafi alheri daga gare shi,"

Wanda Allah Ya shayar da shi nono, sai ya ce:

«Allāhumma bārik lanā fīhi wa zidnā minhu»

Ma'ana: (Ya Allah Ka yi mana albarka a cikinsa kuma Ka kara mana daga gare shi)³.

¹ Ibnu Mājah ya fitar da shi (1/557) a lamba ta (1753) daga addu'ar Abdullahi bin Amr - Allah Ya yarda da su -, kuma Hafiz ya kyautata shi a cikin Takhrijil Azkār. Duba: Sharhul Azkār (4/342).

² Abu Dawud ne ya fitar da shi (3/347) a lamba ta (3767), da Tirmizi (4/288) a lamba ta (1858), kuma duba: Sahihul Tirmizi (2/167).

³ Tirmizi (5/506) da lamba (3455), duba: Sahihul Tirmizi (3/158).

70. ADDU'A YAYIN GAMA CIN ABINCI

«Godiya ta tabbata ga Allah wanda Ya ciyar da ni wannan, kuma Ya azirtani shi ba tare da wata dabara daga gareni ko karfi ba»¹.

«Alhamdu lillāhi hamdan kathīran ḍayyiban mubārakan fīh, ghayra [makfiyyin walā] muwadda'in, walā mustaghnan 'anhu rabbanā».

Ma'ana: (Godiya ta tabbata ga Allah, godiya mai yawa mai tsarki mai albarka a cikinta, ba wanda aka wadatar ba [kuma ba wanda aka] yi bankwana da shi, kuma ba wanda ake iya wadata daga gare shi Ubangijinmu)².

71. ADDU'AR BAKO GA MAI ABIN CI

«Allāhumma bārik lahum fīmā razaktahum, waghfir lahum warhamhum».

Ma'ana: (Ya Allah Ka yi musu albarka a cikin abin da Ka azirta su, Ka yi musu gafara Ka jikansu)³.

¹ Ma'abota Sunan ne suka fitar da shi, in ban da Nasa'i: Abu Dawud a lamba ta (4025), da Tirmizi a lamba ta (3458), da Ibnu Mājah a lamba ta (3285), kuma duba Sahihu Tirmizi (3/159).

² Bukhari (6/214) a lamba ta (5458), da Tirmidhi da lafazinsa (5/507) a lamba ta (3456).

³ Muslim (3/1615) da lamba (2042).

72. YIN KINAYA DA ADDU'A DAN NEMAN ABIN CI KO ABIN SHA

«Allāhumma ad'im man ad'amanī, waski man sakāni».

Ma'ana: (Ya Allah Ka ciyar da wanda ya ciyar da ni, kuma Ka shayar da wanda ya shayar da ni)¹.

73. ADDU'A IDAN YAYI BU'DA BAKI A WANI GIDA

«Masu azumi sun yi buɗa baki a wajenku, kuma masu bin Allah sun ci abincinku, kuma mala'iku sun yi muku salati»².

74. ADDU'AR MAI AZIMI IDAN AKA KAWO ABIN CI BAIYI BU'DA BAKI BA

«Idan aka gayyaci ɗayanku to ya amsa kira, idan yana azumi, to ya yi addu'a, idan kuma ba ya azumi, sai ya ci »³,

Kuma ma'anar sai ya yi sallah wato: sai ya yi addu'a.

¹ Muslim (3/1626) da lamba ta (2055).

² Sunan Abi Dawud (3/367) da lamba ta (3856), da ibnu Mājah (1/556) da lamba ta (1747), da Nasa'i a cikin Amalul Yaumi wal Lailati, da lamba ta (296-298), kuma ya yi nassi a kan cewa lallai shi ﷺ yana faɗar sa idan ya yi buɗe baki a gurin mutanen wani gida.

Kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihu Abi Dawud, (2/730).

³ Muslim (2/1054) a lamba ta (1150).

75. ABIN DA MAI AZIMI ZAICE IDAN WANI YA ZAGESHI

«Lallai ni mai azumi ne, lallai ni mai azumi ne»¹.

76. ADDU'A YAYIN GANIN NUNAN FARI NA 'YA'YAN ITATUWA

«Ya Allah Ka yi mana albarka a cikin 'ya'yan itatuwanmu, Ka yi mana albarka a cikin garinmu, Ka yi mana albarka a cikin sa'inmu, Ka yi mana albarka a cikin mudunmu»².

77. ADDU'AR ATISHAWA

«Idan dayanku ya yi atishawa, to ya ce:
Dukkan godiya ta tabbata ga Allah,
Kuma dan'uwansa ko abokinsa ya ce masa: Allah Yayi
maka rahama,
Idan ya ce masa: Allah Yayi maka rahama, sai ya ce:
Allah Ya shiryeku kuma ya gyara halinku»³.

¹ Bukhari tare da fathu (4/103) da lamba ta (1894), da Muslim (2/806) da lamba ta (1151).

² Muslim (2/1000) a lamba ta (1373).

³ Bukhari (7/125) a lamba ta (5870).

78. ABIN DA AKE CEWA KAFIRI IDAN YAYI ATISHAWA KUMA YA GODEWA ALLAH

«Allah Ya shiryeku kuma Ya gyara halinku»¹.

79. ADDU'A GA WANDA YAYI AURE

«Allah Ya yi maka albarka, kuma Ya sanya albarka a kanka, kuma Ya hada tsakaninku a cikin alheri»².

80. ADDU'AR WANDA YAYI AURE DA KUMA SIYAN DABBA

Idan dayanku ya auri wata mace, ko idan ya sayi hadimi (bawa), sai ya ce: «Ya Allah ina rokonKa alherinta, da alherin abin da Ka halicceta a kansa, kuma ina neman tsarinKa daga sharrinta, da sharrin abin da Ka halicceta a kansa,

Kuma idan ya sayi rakumi sai ya rike kololuwar tozonsa, kuma ya fadi kwatankwacin haka»³.

¹ Tirmizi (5/82) da lamba ta (2741) da Ahmad (4/400) da lamba ta (19586) da Abu Dawud (4/308) da lamba ta (5040), ka duba: Sahihul Tirmizi (2/354).

² Ashabus Sunan sun fitar da shi in banda Nasa'i: Abu Dawud a lamba ta (2130), da Tirmizi a lamba ta (1091), da Ibnu Mājah a lamba ta (1905), da Nasa'i a cikin Ayyukan wuni da dare a lamba ta (259), kuma duba: Sahihu Tirmizi (1/316).

³ Abu Dawud (2/248) mai lamba ta (2160), da Ibnu Mājah (1/617) mai lamba ta (1918), kuma ka duba: Sahihul ibn Mājah (1/324).

81. ADDU'A KAFIN SADUWA DA MATA

«Da sunan Allah, Ya Allah Ka nisantar da mu daga Shaidan, kuma Ka nisantar da Shaidan daga abin da Ka azurta mu da shi»¹.

82. ADDU'AR FUSHI

«Ina neman tsarin Allah daga Shaidan abin jefewa»².

83. ADDU'AR WANDA YAGA WANDA AKA JARRABA

«Godiya ta tabbata ga Allah wanda Ya bani lafiya daga abin da Ya jarrabce ka da shi, kuma Ya fifita ni akan da yawa daga cikin waɗanda Ya halitta fifitawa»³.

84. ABIN DA AKE FAɗA AWURIN ZAMA/MAJALISA

Daga Ibnu Umar - Allah Ya yarda da shi - ya ce: An kasance ana kirga wa Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - a zama ɗaya sau ɗari kafin ya mike: «Ya Ubangijina! Ka gafarta mini, Ka kuma

¹ Bukhari (6/141) a lamba ta (141), da Muslim (2/1028) a lamba ta (1434).

² Bukhari (7/99) a lamba ta (3282), da Muslim (4/2015) a lamba ta (2610).

³ Tirmizi (5/494) da (5/493) da lamba (3432), ka duba: Sahihul Tirmizi (3/153).

karbi tubana, lalle Kai Mai yawan karbar tubane Mai yawan gafara»¹.

85. KAFFARAR MAJALISI

«Tsarki ya tabbata ga Allah da godiya a gareKa, na shaida babu wani abin bautawa dacancanta sai Kai, ina neman gafararKa, kuma ina tuba a gareKa»².

86. ADDU'A GA WANDA YACE: ALLAH YA GAFARTA MAKI

«Kuma kaima haka»³.

¹ Tirmizi, da lamba ta (3434), da Ibnu Mājah, da lamba ta (3814), ka duba: Sahihul Tirmizi (3/153), da Sahihu Ibni Mājah (2/321), kuma lafazin na Tirmizi ne.

² Ashabus Sunan: Abu Dawud, da lamba ta (4858), da Tirmizi, da lamba ta (3433), da Nasa'i, a lamba ta (1344), kuma duba Sahihut Tirmizi (3/153), kuma ya tabbata cewa Aisha -Allah Ya yarda da ita- tace: «Manzon Allah - ﷻ - bai zauna a wani majalisi ba, kuma bai karanta Alkur'ani ba, kuma bai yi sallah ba, face ya farkare hakan da wasu kalmomi...» Hadisin, Nasa'i ne ya rawaito shi a cikin Amalul Yaumi Wal Lailah da lamba ta (308), da Ahmad (6/77) da lamba ta (24486), kuma Dr Faruk Hamāda ya inganta shi a cikin tahkikinsa na Amalul Yaumi Wal Lailah na Nasa'i (sh 273).

³ Ahmad (5/82) a lamba ta (20778), da Nasa'i a cikin Amalul yaumi wallaila (shafi 218) a lamba ta (421), tahkikin Dr. Faruk Hamāda.

87. ADDU'A GA WANDA YAYI MAKALHERI

«Allah Ya saka maka da Alkairi»¹.

88. ABIN DA ALLAH YAKE TSAREWA DA SHI DAGA SHAI'DAN

"Wanda ya haddace ayoyi goma daga farkon Suratul Kahfi za'a tsare shi daga Dujal"²,

Da neman tsarin Allah daga Fitinarsa bayan tahiyyar karshe ta kowace sallah³.

89. ADDU'A GA WANDA YACE: INASONKASABODA ALLAH

«Wanda ka kaunace ni saboda Shi to Ya soka»⁴.

90. ADDU'A GA WANDA YAYI MAKATAYIN DUKIYARSA

«Allah Yayima albarka a cikin iyalinka da dukiyarka»⁵.

¹ Tirmizi ya fitar da shi a lamba ta (2035), kuma ka duba: Sahihul Jāmi'i (6244) da Sahih Tirmizi (2/200).

² Ka duba: Hadisi lamba ta (55), da hadisi (56) (shafi na 41) daga wannan littafin.

³ Muslim (1/555) a lamba ta (809), kuma a wata riwayar: daga karshen Suratul Kahfi (1/556) a lamba ta (809).

⁴ Abu Dawud ya fitar da shi (4/333) a lamba ta (5125), kuma Albani ya kyautata shi a cikin Sahih Sunan Abi Dawud (3/965).

⁵ Bukhari tare da Fathul Bari (4/288) da lamba ta (2049).

91. ADDU'A GA WANDA YA BADA RANCE A LOKACIN BIYA

«Bārakallāhu laka fī ahlika wa mālika, innamā jazā'us-salafil-hamdu wal-adā'» Ma'ana: Allah Ya sanya maka albarka a cikin iyalinka da dukiyarka, hakika sakamakon bashi shi ne godiya da kuma biya)¹.

92. ADDU'AR TSORON SHIRKA

«Ya Allah ina neman tsarinka da in taraKa da wani alhali ina sani, kuma ina neman gafararka ga abin da ban sani ba»².

93. YIN ADDU'A GA WANDA YACE MAKI: ALLAH YAYI MAKI ALBARKA

«Kaima Allah Yayi maka albarka»³.

94. ADDU'AR KIN CANFI

«Allāhumma la ḍayra illā ḍayruk, wa lā khayra illā khayruk, wa lā ilāha ghayruk» Ma'ana:,(Ya Allah babu

¹ Nasa'i ya fitar da shi a cikin Ayyukan wuni da dare (shafi 300), da Ibnu Mājah (2/809) a lamba ta (2424), kuma ka duba: Sahihu Ibnu Mājah (2/55).

² Ahmad (4/403) a lamba ta (19606), da al-Adabul Mufrad na Bukhari a lamba ta (716), kuma ka duba: Sahihul Jāmi'i (3/233), da Sahīhut Targhīb wal-wattarhīb na Albani (1/19).

³ Ibnu Sunni ne ya fitar da shi (shafi na 138) a lamba ta (278), kuma ka duba: Al-Wābil As-Sayyib na Ibnu Kayyim (shafi na 304), tahkikin Bashir Muhammad Uyun.

wani tsuntsu sai tsuntsunKa, kuma babu wani alheri sai alherinKa, kuma babu abin bautawa da cancanta in ba Kai ba)¹.

95. ADDU'AR HAWA ABIN HAWA

«Da sunan Allah, godiya ta tabbata ga Allah
{Tsarki ya tabbata ga wanda Ya hore mana wannan,
kuma bamu da wani iko a kansa
{Kuma lalle mū hakīka māsū jūyāwa muke, zuwa ga
Ubangijinmu},

"Godiya ta tabbata ga Allah, Godiya ta tabbata ga Allah, Godiya ta tabbata ga Allah, Allah ne Mafi girma, Allah ne Mafi girma, Allah ne Mafi girma, Tsarki ya tabbata a gareKa Ya Allah, ni na zalunci kaina Ka gafarta mini; domin lallai babu mai gafarta zunubai sai Kai»²."

¹ Ahmad (2/220) da lamba ta (7045), da Ibn Sunni da lamba ta (292), kuma Albani ya inganta shi a cikin Silsilatul Ahādith as-Sahīhah (3/54) da lamba ta (1065).

Amma shi fatan alkairi ya kasance yana kayatar da Annabi -ﷺ - kuma saboda haka ya ji wata kalma mai daɗi daga wani mutum sai ta kayatar da shi, sai ya ce: «Mun dauki fatan alkairinka daga bakinka», Abu Dawud da lamba ta (3719), da Ahmad da lamba ta (9040), kuma Albani ya inganta shi a cikin Silsilatul Ahādith as-Sahīhah (2/363), a wajen Abus Shaikh a cikin Akhlāk an-Nabi ﷺ (shafi na 270).

² Abu Dawud, (3/34), da lamba ta (2602), da Tirmizi, (5/501), da lamba ta (3446), kuma ka duba: Sahīhul Tirmizi, (3/156), Suratul Zukhruf [13- 14].

96. ADDU'AR TAFIYA

«Allāhu Akbar, Allāhu Akbar, Allāhu Akbar, (Allah ne Mafi girma, Allah ne Mafi girma, Allah ne Mafi girma), Tsarki ya tabbata ga wanda Ya hore mana wannan, kuma bamu da wani iko a kansa

"Kuma lalle mū haḳīka māsu jūyāwa muke, zuwa ga Ubangijinmu,"

Ya Allah ! Lallai mu muna rokonKa aikin alheri da takwa a cikin wannan tafiya ta mu, da kuma aikin da Ka yarda da shi, ya Allah Ka saukaka mana wannan tafiyar ta mu, kuma Ka ninke mana nisanta, ya Allah Kaine aboki a cikin tafiya, kuma mai mayewa a cikin iyalai, ya Allah ni ina neman tsarinKa daga wahalhalun tafiya, da mummunan abin gani, da mummunan juyowa a cikin dukiya da kuma iyalai»,

Idan ya dawo sai ya faɗe ta kuma ya kara a cikinsu: «Muna masu dawowa, masu tuba, masu bauta, masu godiya ga Ubangijinmu»¹.

97. ADDU'AR SHIGA KAUYE KO GARI

«Ya Allah Ubangijin sammai bakwai da abin da suka yiwa inuwa, kuma Ubangijin kassai bakwai da abin da suka dauka, kuma Ubangijin shaidanu da abin da suka batar, kuma Ubangijin iska da abin da ta kora, ina rokonKa alherin wannan alkarya, da alherin mutanenta, da alherin abin da ke cikinta, kuma ina

¹ Muslim (2/978), a lamba ta (1342).

neman tsarinKa daga sharrinta, da sharrin mutanenta, da sharrin abin da ke cikinta»¹.

98. ADDU'AR SHIGA KASUWA

«Babu abin bautawa da cancanta sai Allah, Shi kadai Yake, ba Shi da abokin tarayya, mulki naSa ne, godiya ma taSa ce, Yana rayawa Yana kashewa, kuma Shi Rayayye ne wanda ba Ya mutuwa, alheri yana hannunSa, kuma Shi Mai iko ne akan dukkan komai»².

99. ADDU'A IDAN ABIN HAWA YAYI

TUNTUBE

«Bismillāhi»³.

¹ Alhākīm, kuma ya inganta shi, kuma Zahabi ya yi masa muwafaka (2/100), da Ibnus Sunni, da lamba ta (524), kuma Al-Hafiz ya kyautata shi a cikin Takhrijil Azkār (5/154), Allama Ibn Bāz - Allah Ya yi masa rahama -ya ce: "Kuma Nasa'i ne ya ruwaito shi da isnadi mai kyau". Duba: Tuhfatul Akhyār (shafi 37).

² Tirmizi, da lamba ta (3428), da ibnu Mājah (5/291), da lamba ta (3860), da Hakim (1/538), kuma Albani ya kyautata shi a cikin Sahih ibni Mājah (2/21), da Sahihul Tirmizi (3/152).

³ Abu Dawud (4/296), da lamba ta (4982), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihu Abi Dawud (3/941).

100. ADDU'AR MATAFIYI GA MAZAUNIN GIDA

«Ina bada kulawarku ga Allah, wanda ajiyoyin da aka ba Shi ba sa wulakanta»¹.

101. ADDU'AR MAZAUNI GA MATAFIYI

«Ina bawa Allah kulawar Addininka, da amanarka, da karshen ayyukanka»².

«Allah Ya yi maka guzurin jin tsoranSa, Ya gafarta maka zunubinka, kuma Ya saukaka maka alheri a duk inda kake»³.

102. KABBARA DA TASBIHI A HALIN TAFIYAR DARE

Jabir - Allah Ya yarda da shi - ya ce: «Mun kasance idan zamu hau (tudu) sai mu yi kabbara» Yana cewa: (Allah ne Mafi girma) Idan kuma mun gangara sai mu yi Tasbihi»⁴.

Yana cewa: (Tsarki ya tabbata ga Allah)

¹ Ahmad (2/403) da lamba ta (9230), da Ibnu Mājah (2/943) da lamba ta (2825), kuma ka duba: Sahih Ibni Mājah (2/133).

² Ahmad (2/7) da lamba ta (4524), da Tirmizi (5/499) da lamba ta (3443), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihu Sunan Al-Tirmizi (3/419).

³ Tirmizi a lamba ta (3444), kuma ka duba: Sahihul Tirmizi (3/155).

⁴ Bukhari tare da Fathu (6/135) da lamba ta (2993).

103. ADDU'AR MATAFIYI IDAN LOKACIN SAHUR YAYI

«Mai isarwa ya isar da godiyarmu ga Allah, da kyakkyawar baiwarSa a kanmu, Yā Ubangijinmu Ka kasance tare da mu, kuma Ka yi mana falala, ina neman tsarin Allah daga Wuta»¹.

104. ADDU'A IDAN YA SAUKA WANI MASAUKI A CIKIN TAFIYA KO WANINSA

«Ina neman tsari da kalmomin Allah cikakku daga sharrin abin da Ya halitta»².

105. ZKIRIN DAWOWA DAGA TAFIYA

«Yana yin kabbara sau uku akan dukkan wani tudu, sannan ya ce:

Babu abin bautawa da cancanta sai Allah Shi kadai Yake, ba Shi da abokin tarayya, mulki naSa ne, godiya ma taSa ce, kuma Shi Mai iko ne akan dukkan komai.

¹ Muslim (4/2086) a lamba ta (2718).

Kuma ma'anar Samma'a sāmi'un: Wato mai shaida ya shaida a kan godiyarmu ga Allah Ta'ala a bisa ni'imominSa, da kuma kyakkyawar jarabawarSa.

Kuma ma'anar Samma'a sāmi'un: wani mai ji ya isar da wannan magana tawa ga waninsa, kuma ya faɗi kwatankwacinta domin faɗakarwa a kan yin zikiri a lokacin sahur da kuma addu'a. Sharhin Nawawi a kan Sahihi Muslim (17/39).

² Muslim (4/2080), da lamba ta (2709).

Muna masu dawowa, masu tuba, masu bauta, masu godiya ga Ubangijinmu, Allah Ya cika alkawarin Sa, Ya kuma taimaki bawanSa, kuma Ya rusa kungiyoyin kawance Shi kaɗai»¹.

106. ABIN DA MUTUM ZAI FA'DA IDAN WANI AL'AMARIN DA YA FARANTA MASA RAI KO YA BAKANTA MASA RAI YAZO MASA

Annabi - ﷺ - ya kasance idan wani al'amari mai faranta masa rai ya zo masa yana cewa: «Dukkan godiya ta tabbata ga Allah wanda da Ni'amarSa ne kyawawan ayyuka suke cika»

Kuma idan wani al'amari da ba ya so ya zo masa, sai ya ce: «Alhamdu lillāhi alā kulli hāl»

Ma'ana: (Dukkan godiya ta tabbata ga Allah a kowane irin hali)².

107. FALALAR SALATI GA ANNABI - ﷺ -

Annabi - ﷺ - ya ce: «Duk wanda ya yi mini salati to Allah zai masa salati goma da wannan salatin nasa»³.

¹ Annabi ﷺ ya kasance yana faɗinsa idan ya dawo daga yaƙi ko Hajji, Bukhari (7/163) a lamba ta (1797), da Muslim (2/980) a lamba ta (1344).

² Ibnu Sunni ya fitar da shi a cikin Ayyukan wuni da dare, da lamba ta: (377), da Hākim kuma ya inganta shi (1/499), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihul Jāūmi'i (4/201).

³ Muslim ne ya fitar da shi (1/288) a lamba ta (384).

Kamar ya ce: Ma'ana: (Ya Allah Ka yi tsira da aminci ga Annabinmu Muhammad).

Kuma - ﷺ - ya ce: «Kada ku maida kabarina idi, ku yi mini salati; domin cewa salatinku zai iso mini a duk inda kuke»¹.

Kuma - ﷺ - ya ce: «Marowaci shi ne wanda aka ambace ni a wurinsa bai yi mini salati ba»².

Kuma - ﷺ - ya ce: «Allah Yana da wasu mala'iku waɗanda suke yawo a doron kasa, suna isar min da sallamar al'ummata»³.

Kuma - ﷺ - ya ce: «Babu wani mutum da zai yi mini sallama, face Allah Ya dawo mini da raina har sai na mayar masa da sallamar»⁴.

108. YADA SALLAMA

Manzon Allah - ﷻ - ya ce: «Ba za ku shiga Aljanna ba har sai kun yi imani, kuma ba za ku yi imani ba har sai kun so juna, shin ba na shiryar da ku bisa wani abu

¹ Abu Dawud (2/218), da lamba ta (2044), da Ahmad (2/367), da lamba ta (8804), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihu Abi Dawud (2/383).

² Tirmizi (5/551), da lamba ta (3546), da wasunsu, ka duba Sahihul Jāmi'i (3/25), da Sahihul Tirmizi (3/177).

³ Nasa'i (3/43) da lamba ta (1282), da Hākīm (2/421), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihun Nasa'i (1/274).

⁴ Abu Dawud a lamba ta (2041), kuma Albani ya kyautata shi a cikin Sahihi Abi Dawud (1/383).

wanda idan kun aikata shi za ku so juna ba? Ku yada sallama a tsakanin ku»¹.

«Abubuwa uku duk wanda ya tattara su to hakika ya tattara imani: Yiwa kanka adalci, da yada sallama ga kowa, da ciyarwa a lokacin kunci»².

Kuma daga Abdullahi Bin Umar - Allah Ya yarda da su -: cewa wani mutum ya tambayi Manzon Allah - ﷺ -: Wanne aiki ne ya fi a Musulunci? ya ce: «Ka ciyar da abinci, kuma ka yi sallama ga wanda ka sani da wanda baka sani ba»³.

109. YA ZAI DAWOWA DA KAFIRI SALLAMA IDAN YAYI SALLAMA

«Idan Ahlul Kitabi sun yi sallama a gare ku, to ku ce: Wa alaikum»⁴.

110. ADDU'A A LOKACIN JIN CARAR ZAKARA DA KUKAN JAKI

«Idan kuka ji kukan zakaru, sai ku roki Allah daga falalarSa; domin lallai sun ga Mala'ika,

¹ Muslim (1/74) a lamba ta (54), da Ahmad a lamba ta (1430), kuma wannan lafazin ma nasa ne, kuma lafazin Muslim: «...تَدْخُلُونَ».

² Bukhari tare da Fathul Bāri (1/82), da lamba ta (28), daga Ammār - Allah Ya yarda da shi -, Maukufi mu'allaki.

³ Bukhari tare da Fathu (1/55) da lamba ta (12), da Muslim (1/65) da lamba (39).

⁴ Bukhari tare da Fathul Bāri (11/42) da lamba ta (6258), da Muslim (4/1705) da lamba ta (2163).

Kamar ya ce: (Ya Allah ni ina rokonKa daga falalarKa)

Idan kuka ji kukan jaki to ku nemi tsarin Allah daga Shaidan; domin lallai shi ya ga Shaidan»¹. Kamar ya ce: (A'ūzu billāhi minasshaidānirrajīm) (Ina neman tsarin Allah daga Shaidan abin nisantawa daga rahama)

111. ADDU'A A LOKACIN JIN HAUSHIN KARNUKA DA DADDARE

«Idan kuka ji haushin karnuka da kukan jākai da daddare, to ku nemi tsarin Allah daga gare su; domin lalle su suna ganin abin da ba kwa gani»².

Kamar ya ce: A'ūzu billāhi minasshaidānirrajīm (Ina neman tsarin Allah daga Shaidan abin nisantawa daga rahama).

112. ADDU'A GA AWANDA KA ZAGE SHI

Annabi -ﷺ- ya ce: «Ya Allah duk wani mumini da na zage shi, Ka sanya hakan ya zamo masa kusanci zuwa gareKa ranar Alkiyama»³.

¹ Bukhari tare da al-Fathu (6/350) da lamba (3303), da Muslim (4/2092) da lamba (2729).

² Abu Dawud (4/327) da lamba ta (5105), da Ahmad, (3/306), da lamba ta (14283), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahih Abi Dawud (3/961).

³ Bukhari tare da fathi (11/171) da lamba ta (6361), da Muslim (4/2007) da lamba ta (396), kuma lafazinsa: «Ka sanya ta ta zama tsarkaka da rahama a gare shi».

113. ABINDA MUSULMI ZAI FA'DA IDAN YA YABI MUSULMI

Annabi - ﷺ - ya ce: «Idan dayanku babu makawa sai ya yabi abokinsa, to ya ce: Ina kyautata wa wane zato, kuma Allah ne Mai yi masa hisabi, kuma ba na tsarkake kowa a gaban Allah, ina kyautata masa zaton – idan ya san hakan – irin wadannan da irin wadannan»¹.

114. ABINDA MUSULMI ZAI FA'DA IDAN AKA YABESHI

«Ya Allah kada Ka kama ni da abin da suke fa'da, kuma Ka gafarta min abin da ba su sani ba, [kuma Ka sanya ni na fi abin da suke zato]»².

115. YADDA MAI HARAMA ZAIYI TALBIYYA A HAJJI KO UMRA

«Labbayka allāhumma labbayk, labbayka lā sharīka laka labbayk, innal-hamda wan-ni'mata laka wal-mulk, lā sharīka lak».

Ma'ana: (AmsawarKa ya Allah AmsawarKa, amsawarKa, ba Ka da abokin tarayya amsawarKa, lallai

¹ Muslim ne ya ruwaito shi (4/2296) a lamba ta (3000).

² Bukhari a cikin al-Adabul Mufrad a lamba ta (761), kuma Albani ya inganta isnadinsa a cikin Sahihul Adabul Mufrad a lamba ta (585), kuma abin da ke tsakanin baka biyu kari ne na Baihakī a cikin Shu'abul Imān (4/228) ta wata hanyar.

godiya da ni'ima naKa ne, mulki ma (naKa ne) ba Ka da abokin tarayya)¹.

116. YIN KABBARA IDAN YAZO HAJARUL ASWAD

«Annabi - ﷺ - ya yi dawafin dakin (Ka'aba) a kan rakumi, duk lokacin da ya zo rukunin sai ya yi nuni zuwa gare shi da wani abu da ke wajensa kuma ya yi kabbara»².

117. ADDU'A TSAKAKNIN RUKUNUL YAMANI DA HAJARUL ASWAD

{...رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ}.

{Yā Ubangijinmu! Ka bã mu mai kyau a cikin dūniya da mai kyau a cikin Lāhira, kuma Ka tsare mana azābar Wuta}³

¹ Bukhari tare da fathu (3/408) da lamba ta (1549), da Muslim (2/841) da lamba ta (1184).

² Bukhari tare da Fathu (3/476) da lamba ta (1613), kuma abin da ake nufi da abu: Mihjan. Duba: Bukhari tare da Fathu (3/472).

³ Abu Dawud (2/179) a lamba ta (1894), da Ahmad (3/411) a lamba ta (15398), da Bagawī a cikin Sharhus Sunnah (7/128), kuma Albani ya kyautata shi a cikin Sahih Abi Dawud, (1/354), Suratul Bakarah.

118. ADDU'AR TSAYUWA AKAN SAFA DA MARWA

Yayin da Annabi - ﷺ - ya kusa da Safa sai ya karanta: «Lallai Safa da Marwa suna daga cikin alamomin bauta ga Allah..., zan fara da abin da Allah Ya fara da shi»

Sai ya fara da Safa, sai ya hau kanta har saida ya ga Ka'abah, sai ya fuskanci Ka'abar, sai ya kaɗaita Allah kuma ya girmama shi, kuma ya ce: «Lā'ilāha illallāhu wahdahu lā sharika lahu, lahul mulku walahul hamdu wahuwa alā kulli shai'in kaḍīr, lā'ilāha illallāhu wahdahu, anjaza wa'dahu, wa nasara abdahu, wa hazamal ahzāba wahdahu,

Ma'ana: (Babu abin bautawa da cancanta sai Allah, Shi kaɗai ba Shi da abokin tarayya, mulki naSa ne kuma godiya ma taSa ce, kuma Shi Mai iko ne akan dukkan komai, babu abin bautawa da cancanta sai Allah Shi kaɗai, Ya zartar da alkawarinSa, kuma Ya taimaki bawanSa, kuma Ya tarwatsa kungiyoyin kawance Shi kaɗai,

Sannan ya yi addu'a a tsakanin wannan, ya faɗi irin wannan sau uku» Hadisin. A cikinsa kuma: sai ya yi a kan Marwa kamar yadda ya yi a kan Safa¹.

¹ Muslim (2/888) da lamba ta (1218), Suratul Baḳarah: aya ta 158.

119. ADDU'A A RANAR ARFA

Annabi - ﷺ - ya ce: «Mafi alherin addu'a itace addu'ar ranar Arafa, kuma mafi alherin abin da na faɗa ni da Annabawa gabāni na shine: «Babu abin bautawa da cancanta sai Allah, Shi kaɗai Yake, ba Shi da abokin tarayya, mulki naSa ne, kuma godiya taSa ce, kuma Shi Mai iko ne akan dukkan komai»¹. «Annabi - ﷺ - ya hau Alkaswā'a har ya zo Mash'aril Harām, sai ya fuskanci alkibla (sai ya roke Shi, ya girmama Shi, ya yi maSa tahlili, kuma ya kaɗaita Shi) bai gushe ba yana tsaye har gari ya waye sosai, sai ya tafi gabanin rana ta fito»². «Zai yi kabbara a duk sanda ya jefa tsakuwa a wurin Jamrori uku, sannan ya yi gaba, sai ya tsaya yana yin addu'a yana mai fuskantar alkibla, yana mai ɗaga hannayensa bayan Jamrah ta farko da ta biyu, amma Jamratul Akabah sai ya jefeta kuma ya yi kabbara a tare da kowace tsakuwa, sannan ya juya kuma kada ya tsaya a wurinta»³.

¹ Tirmizi, a lamba ta (3585), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahihul Tirmizi (3/184), da kuma a cikin Silsilatul Ahādisus Sahiha (4/6).

² Muslim (2/891) a lamba ta (1218).

³ Bukhāri tare da fathu (3/583) da lamba ta (1751), kuma duba lafazinsa a can. Da Bukhari tare da fathu (3/583), da (3/584), da (3/581) da lamba ta (1753), kuma Muslim ma ya rawaito shi da lamba ta (1218).

120. ZIKIRI A MASH'ARIL HARĀM (MUZDALIFA).

121-KABBARA A LOKACIN JIFAN JAMARĀT TARE DA KOWACE TSAKUWA

122-ADDU'AR MAMAKI DA ABIN DA YA FARANTA RAI

«Subhānal-lāh!»

Ma'ana: (Tsarki ya tabbata ga Allah)¹.

«Allah ne Mafi girma!»².

123. ABINDA WANDA WANI AL'AMARI MAI FARANTA RAI YAZO MASA ZAI FA'DA

«Annabi - ﷺ - ya kasance idan wani abin da ya faranta masa rai ya zo masa, ko kuma aka faranta masa rai da shi, zai yi sujada yana godiya ga Allah albarkarSa ta yawaita ya faukaka»³.

¹ Bukhāri tare da fathu (1/210) da (390) da (414) da lamba ta (115) da (3599) da (6218), da Muslim (4/1857) da lamba ta (1674).

² Bukhāri tare da fathu (8/441), da lamba ta (4741) da (3062), da Tirmizi, a lamba ta (2180), da Nasā'i a cikin Al-kubra, a lamba ta (11185), kuma ka duba: Sahihut Tirmizi (2/103) da (2/235), da Musnad Ahmad (5/218), da lamba ta (21900).

³ Ahlus Sunan ne suka ruwaito shi ban da Nasā'i: Abu Dawud, da lamba ta (2774), da Tirmizi, da lamba ta (1578), da Ibnu

124. ABIN DA WANDA YAJI CIWO A JIKINSA ZAI AIKATA KUMA YA FA'DA

«Ka sanya hannunka akan wurin da kake jin radadin a jikinka, sai ka ce:

Da sūnan Allah,

Sau uku, Kuma ka ce sau bakwai: «Ina neman tsariN Allah da ikonSa daga sharrin abin da nake ji kuma nake tsoro»¹.

125. ADDU'AR WANDA YAKE JIN TSORON SHAFAR WANI ABU DA KAMBUN BAKANSA

«Idan dayanku ya ga abin da yake kayatar da shi daga dan uwansa, ko daga kansa, ko daga dukiyarsa [to ya yi addu'a a gare shi ta albarka] domin lallai kambun baka gaskiya ne»².

126. ABIN DA ZA'A FA'DA A LOKACIN RAZANI

«Lā ilāha illallāh!» (Babu abin bautawa da cancanta sai Allah)³.

Mājah, da lamba ta (1394), kuma ka duba Sahīhu Ibnu Mājah (1/233), da Irwa'ul Ghalīl (2/226).

¹ Muslim (4/1728) da lamba ta (2202).

² Musnad Ahmad (4/447), da lamba ta (15700), da Ibn Mājah da lamba ta (3508), da Mālik (3/118-119), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahīhul Jāmi'i (1/212), ka duba tahkīkin Zādul Ma'ād na Arnā'ud (4/170).

³ Bukhāri tare da Alfathu (6/381) da lamba ta (3346), da Muslim (4/2208) da lamba ta (2880).

127. ABIN DA ZAI FA'DA A LOKACIN

«Da sunan Allah, Allah ne Mafi girma [Ya Allah daga gare Ka ne kuma domin Ka ne], Ya Allah Ka karɓa daga gare ni»¹.

128. ABIN DA ZAI FA'DA DAN MAYAR DA KAIIDIN KANGARARRUN SHAI'DANU

«Ina neman tsari daga kalmomin Allah cikakku, waɗanda mai biyayya ko fajiri basa ketaresu: daga sharrin abin da Ya halitta Ya k̄aga kuma Ya samar, kuma daga sharrin abin da yake sakkowa daga sama, da sharrin abin da yake hawa cikinta, da sharrin abin da Ya samar a cikin kasa, da sharrin abin da yake fita daga cikinta, kuma daga sharrin fitintinun dare da rana, da sharrin abin da yake afkowa da daddare sai mai afkowa da zai afko da alkhairi ya Mai rahama»².

¹ Muslim (3/1557) a lamba ta (1967), da Baihakī (9/287), kuma abin da ke tsakanin baka biyu na Baihakī ne (9/287) da waninnsa, ita kuma jumlar ta karshe na kawo ta ne da ma'ana daga riwayar Muslim.

² Ahmad (3/419), da lamba ta (15461), da Isnadi ingantacce, da Ibnu Sunnī, da lamba ta (637), kuma Al-arnāu'ūd ya inganta isnadinsa a cikin Takhrijinsa na Al-Dahawīyya (shafi na 133), ka duba: Majma'u al-zawā'id (10/127).

129. NEMAN GAFARA DA TUBA

Manzon Allah - ﷻ - ya ce: «Wallahi ina neman gafarar Allah kuma ina tuba zuwa gare shi fiye da sau saba'in a ranaāūī»¹.

Kuma - ﷻ - ya ce: «Ya ku mutane, ku tuba zuwa ga Allah, lallai ne ni ina tuba zuwa gareShi a yini sau dari»².

Kuma - ﷻ - ya ce: «Duk wanda ya ce: Ina neman gafarar Allah Mai girma wanda babu wani Ubangiji da ya cancanci a bauta masa da gaskiya sai Shi, Rayayye Tsayayye da kanSa kuma ina tuba zuwa gareShi, Allah zai gafarta masa koda a ce ya gudu daga garkon yaki»³.

Kuma - ﷻ - ya ce: «Mafi kusancin lokacin da bawa yake kasancewa kusa da Ubangiji a cikin (kason) dare na karshe, idan kana da ikon ka kasance daga wanda yake ambatan Allah a wannan lokacin to ka kasance»⁴.

¹ Bukhāri tare da Fathul Bāri (11/101) da lamba ta(6307).

² Muslim (4/2076), a lamba ta(2702).

³ Abu Dawud (2/85) da lamba ta (1517), da Tirmizi (5/569) da lamba ta (3577), da Hākim kuma ya inganta shi, kuma Zahabi ya yarda da shi (1/511), kuma Albani ya inganta shi, duba: Sahīhul Tirmizi (3/182) da Jāmi'ul Usūl Li'ahādisir Rasūl ﷺ (4/389-390) da tahkikin Arnā'ūd.

⁴ Tirmizi, a lamba ta (3579), da Nasa'i (1/279) a lamba ta (572), da Hākim (1/309), ka duba: Sahīhut Tirmizi (3/183), da Jāmi'ul Al-usūl a tahkikin Al-arnā'ūd (4/144).

Kuma - ﷺ - ya ce: «Mafi kusancin lokacin da bawa yake kasancewa ga Ubangijinsa shi ne idan yana mai sujjada, sai ku yawaita addu'a»¹.

Kuma - ﷺ - ya ce: «Lallai ana lullube zuciyata, kuma lallai ni ina neman gafarar Allah a yini sau dari»²."

130. FALALAR TASBIHI DA TAHMIDI DA HAILALA DA KABBARA

(Annabi) ﷺ ya ce: «Duk wanda ya ce: Tsarki ya tabbata ga Allah hadi da gode maSa.

A yini sau dari, za a share masa laifukansa ko da sun kasance kamar kumfar kogi ne»³.

Kuma - ﷺ - ya ce: «Duk wanda ya ce: Babu abin bautawa da cancanta sai Allah, Shi kadai yake ba Shi

¹ Muslim (1/350) a lamba ta (482).

² Muslim ya fitar da shi (4/2075) da lamba ta (2702), Ibnu Asīr ya ce: «Hakika ana lullube zuciyata», wato a lullube a kuma rufe, kuma abinda ake nufi da shi: shi ne rafkanuwa; saboda ya kasance - ﷺ - bai gushe ba yana cikin kari na zikiri da kusanci da kuma dawwama wajen lura, to idan ya shafa'a ga barin wani abu daga cikinsu a wasu lokutan, ko kuma ya manta, sai ya dauke shi a matsayin zunubi a kan kansa, sai ya yi gaggawa zuwa ga Istigfari. Ka duba: Jāmi'ul Usūl (4/386).

³ Bukhari (7/168) a lamba ta (6405), da Muslim (4/2071) a lamba ta (2691), kuma ka duba: Falalar wanda ya faɗe ta sau dari idan ya wayi gari da idan ya yammata (shafi na 65) na wannan littafin.

da abokin tarayya, mulki naSa ne kuma godiya taSa ce, kuma Shi mai iko ne akan komai.

Sau goma, zai kasance kamar wanda ya 'yanta mutane huɗu daga tsatsan (Annabi) Isma'il»¹.

Kuma - ﷺ - ya ce: «Kalmomi guda biyu masu sauki a harshe, masu nauyi a ma'auni, masu soyuwa ga Ubangiji Al-Rahmān: Tsarki ya tabbata ga Allah da gode maSa, tsarki ya tabbata ga Allah Mai girma»².

Kuma - ﷺ - ya ce: «Lallai in ce: Tsarki ya tabbata ga Allah, godiya ta tabbata ga Allah, babu abin bautawa da cancanta sai Allah, Allah ne Mafi girma, Ya fi soyuwa gareni daga abin da rana ta fito a kansa»³.

Kuma - ﷺ - ya ce: «Shin ɗayanku zai gaza wajen samun kyakykyawan aiki dubu a kowace rana?» Sai wani mai tambaya daga mazauna wajen ya tambaye shi: Ta yaya ɗayammu zai samu kyakykyawan aiki dubu? Ya ce: «Yayi tasbihi sau ɗari, sai a rubuta masa kyakykyawa dubu, ko kuma a sarayar masa da kura-kurai dubu»⁴.

¹ Bukhari (7/67) da lamba ta (6404), da Muslim da lafazinsa (4/2071) da lamba ta (2693), kuma ka duba: Falalar wanda ya faɗe ta a rana sau ɗari. Addu'a mai lamba ta (93) (shafi na 66) daga wannan littafin.

² Bukhari (7/168) da lamba ta (6404), da Muslim (4/2072) a lamba ta (2694).

³ Muslim (4/2072) a lamba ta (2695).

⁴ Muslim (4/2073), da lamba ta (2698).

«Duk wanda ya ce:

Tsarki ya tabbata ga Allah Mai girma da godiyarSa za a dasa masa bishiyar dabino a cikin aljanna¹».

Kuma - ﷺ - ya ce: «Ya kai Abdullahi Bn Kais, Bana nuna maka wata taska ba daga cikin taskokin Al-jannah?» Sai na ce: Eh, Ya Manzon Allah, ya ce: «Ka ce: Babu dabara babu karfi sai da (taimakon) Allah².

Kuma - ﷺ - ya ce: «Mafi soyuwar zance ga Allah huɗu ne: Tsarki ya tabbata ga Allah, godiya ta tabbata ga Allah, babu abin bautawa da cancanta sai Allah, Allah ne Mafi girma,

«Duk wacce ka fara a cikinsu bazai cutar da kai ba»³.

Wani balaraben kauye ya zo wurin Manzon Allah - ﷺ -, sai ya ce: Ka sanar da ni abin da zan dinga faɗa, sai ya ce (masa): «Ka ce: Babu abin bautawa da cancanta sai Allah, Shi kaɗai Yake ba Shi da abokin tarayya, Allah ne Mafi girma Mai girma, godiya ta tabbata ga Allah mai yawa, tsarki ya tabbata ga Allah Ubangijin talikai, babu dabara babu karfi sai ga Allah Mabuwayi Gwani».

¹ Tirmizi ya fitar da shi, (5/511) da lamba ta (3464), da Hākim (1/501), kuma Zahabi ya inganta shi, duba: Sahīhul Jāmi'i (5/531), da Sahīhul Tirmizi (3/160).

² Bukhari tare da Alfathu (11/213) da lamba ta(4206), da Muslim (4/ 2076) da lamba ta (2704).

³ Muslim (3/1685) a lamba ta (2137).

Ya ce: To waɗannan na Ubangijina ne, to mene ne nawa? Ya ce: «Ka ce: «Allāhumma ighfirī warhamnī wahdinī warzuknī»

Ma'ana: (Ya Allah Ka gafarta mini, Ka yi mini rahama, Ka shiryar dani, Ka azirtani)¹.

Mutum ya kasance idan ya musulunta, Annabi - ﷺ - yana sanar da shi sallah, sannan ya umurce shi da yayi addu'a da waɗannan kalomin: «Allāhumma ighfirī warhamnī wahdinī wa'afinī warzuknī»

Ma'ana: (Ya Allah Ka gafarta mini, Ka yi mini rahama, Ka shiryar dani, Ka yi mini afuwa, Ka azirtani)².

«Lallai mafi falalar addu'a
Dukkan godiya ta tabbata ga Allah,
Kuma mafificin zikiri Babu abin bautawa da cancanta sai Allah»³.

«Wanzajju Nagartattu:

¹ Muslim (4/ 2072) a lamba ta (2696) kuma Abu Dawud ya kara (1/ 220) a lamba ta (832): lokacin da balaraban kauyen ya juya sai Annabi - ﷺ - ya ce: «Hakika ya cika hannunsa da alkhairi».

² Muslim (4/ 2073) da lamba ta (3697) a cikin wata ruwaya tasa kuma: «Lalle waɗannan zasu tattarama duniyarka da lahirarka».

³ Tirmizi (5/462) da lamba ta (3383), da Ibnu Mājah (2/1249) da lamba ta (3800), da Hākīm (1/503), Zahabi kuma ya inganta shi, duba: Sahīhul Jāmi'i (1/362).

Tsarki ya tabbata ga Allah, godiya ma ta tabbata ga Allah, babu abin bautawa da cancanta sai Allah, Allah ne Mafi girma, babu dabara babu karfi sai da (taimakon) Allah»¹."

131. YAYA ANNABI - ﷺ - YAKEYIN TASBIHI?

Daga Abdullahi dan Amr - Allah Ya yarda da su - ya ce: «Na ga Annabi - ﷺ - yana kulla tasbihi» kuma a wani karin: «da damansa»².

132. DAGA CIKIN ADDU'O'IN ALKHAIRI DA LADUBBA GAMAMMU

Annabi - ﷺ - ya ce: «Idan duhun dare ya shiga – ko yamma ta yi – sai ku rike yaranku, saboda shaidanu suna watsuwa a wannan lokacin, idan wani lokaci na dare ya wuce sai ku sake su, kuma ku rufe kofofi kuma ku ambaci sunan Allah; saboda Shaidan ba ya iya buɗe kofar da aka rufe, kuma ku ɗaure bakin salkokinku,

¹ Ahmad da lamba ta (513) a tsarin Ahmad Shākir, ka duba: Majma'u al-zawā'id (1/297) kuma Ibn Hajar ya dangana shi a cikin Bulugul Marām daga riwayar Abi Sa'id zuwa ga Nasa'i [a cikin Alkubra] da lamba ta (10617) kuma ya ce: Ibnu Hibbān ya inganta shi da lamba ta (840), da Hākim (1/541).

² Abu Dawud ya fitar da shi da lafazinsa (2/81) da lamba ta (1502), da Tirmizi (5/521) da lamba ta (3486), kuma ka duba: Sahīhul Jāmi'i (4/271) da lamba ta (4865), kuma Albani ya inganta shi a cikin Sahīhu Sunani Abi Dawud (1/411).

kuma ku ambaci sunan Allah, kuma ku rufe kwanukanku, kuma ku ambaci sunan Allah, koda kuwa da dora wani abu ne a kai, kuma ku kashe fitulunku»¹.

Allah Ya yi tsira Yayi aminci Yayi albarka ga Annabinmu Muhammad, da alayensa da sahabbansa baki daya.

¹ Bukhari tare da fathu (10/ 88) da lamba ta (5623), da Muslim (3/ 1595) da lamba ta (2012).

Teburin bayani

Hisnul muslim	2
(Garkuwar Musulmi) daga zikirorin Alkur'ani da Sunnah	2
Hisnul Muslim	2
(Garkuwar Musulmi) daga Zikirorin Alkur'ani da Sunnah.....	2
Gabatarwa	2
FALALAR ZIKIRI.....	4
1. ZIKIRAN TASHI DAGA BACCI	8
2. ADDU'AR SANYA TUFABI.....	12
3. ADDU'AR SANYA SABON TUFABI	12
4. ADDU'A GA WANDA YA SANYA SABON TUFABI.....	13
5. ABINDA ZAI FADA IDAN YA TU'BE TUFAFINSA	13
6. ADDU'AR SHIGA BANDAKI	13
7. ADDU'AR FITA DAGA BANDAKI	14
8. ZIKIRI KAFIN ALWALA	14
9. ZIKIRI BAYAN GAMA ALWALA.....	14
10. ZIKIRI YAYIN FITA DAGA GIDA.....	15
11. ZIKIRI YAYIN SHIGA GIDA	16
12. ADDU'AR TAFIYA MASALLACI	16
13. ADDU'AR SHIGA MASALLACI	18
14. ADDU'AR FITA DAGA MASALLACI	19
15. ZIKIRAN KIRAN SALLAH	19
16. ADDU'AR BU'DE.....	21
17. ADDU'AR RUKU'U	25
18. ADDU'AR 'DAGOWA DAGA RUKU'U	26
19. ADDU'AR SUJJADA	26
20. ADDU'AR ZAMA TSAKANIN SUJJA BIYU	28

21. ADDU'AR SUJJADAR TILAWA	29
22. TAHIYA	29
23. SALATI GA ANNABI TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARE SHI BAYAN TAHIYA	30
24. ADDU'A BAYAN TAHIYAR KARSHE KAFIN SALLAMA	31
25. ZIKIRAI BAYAN SALLAMA DAGA SALLAH	34
26. ADDU'AR SALLAR ISTIKHARA	38
27. ZIKIRIN SAFIYA DA MARAICE	39
28. ZIKIRAN BACCI	51
29. ADDU'A IDAN ANYI JUYI CIKIN DARE	57
30. ADDU'AR FIRGITA A CIKIN BACCI DA WANDA AKA JARRABESHI DA JIN KADAICI	58
31. ABIN DA WANDA YAGA MAFARKI MAI KYAU KO MARA KYAU ZAI AIKATA.....	58
32- ADDU'AR KUNUTIN WITIRI	58
33. Z	60
34. ADDU'AR DAMUWA DA BAKIN CIKI.....	61
35. ADDU'AR BAKIN CIKI.....	61
36. ADDU'AR HA'DUWA DA MAKIYI DA MAI MULKI	62
37. ADDU'AR WANDA YAJI TSORON ZALINCIN AZZALUMI	63
38. MUMMUNAR ADDU'A AKAN MAKIYI	64
39. ABINDA WANDA YAJI TSORON WASU MUTANE ZAI CE	64
40. ADDU'AR WANDA WASWASI YA SAMESHI A CIKIN IMANI	65
41. ADDU'AR BIYAN BASHI	65
42. ADDU'AR WASWASI A CIKIN SALLAH DA KARATU	66
43. ADDU'AR WANDA WANI AL'AMARI YAYI MASA WUYA.....	66
44. ABINDA WANDA YA AIKATA WANI ZUNUBI ZAI FAD'	67
45. ADDU'AR KORAR SHAI'DAN DA WASWASINSA	67

46. ADDU'A A LOKACIN DA ABINDA BAYA SO YA FARU KO AKA RINJAYE SHI AKAN AL'AMARINSA.....	68
47. TAYA WANDA AKAYIWA HAIHUWA MURNA DA KUMA AMSAR DA ZAI BAYAR	69
48. ABINDA AKE NEMAWA YARA TSARI DA SHI	69
49. YIWA MARA LAFIYA ADDU'A LOKACIN DUBASHI	70
50. FALALAR DUBA MARA LAFIYA	70
51. ADDU'AR MARA LAFIYA WANDA YA YANKE KAUNA DAGA RAYUWARSA.....	71
52. YIWA WANDA MUTUWA TA HALARTO MASA TALKINI	72
53. ADDU'AR WANDA MUSIFA TA SAMESHI	72
54. ADDU'A A LOKACIN RUFE IDON MAMACI	72
55. ADDU'A GA MAMACI A SALLAR JANA'IZA.....	73
56. ADDU'A GA YARO A SALLAR JANA'IZA	74
57. ADDU'AR TA'AZIYYA	75
58. ADDU'A YAYIN SHIGAR DA MAMACI KABARI	76
59. ADDU'A BAYAN BINNE MAMACI	76
60. ADDU'AR ZIYARTAR MAKABARTA	76
61- ADDU'AR ISKA	77
62. ADDU'AR TSAWA	77
63. DAGA ADDU'O'IN ROKON RUWA	78
64. ADDU'A IDAN YAGA RUWA SAMA.....	78
65. ADDU'A BAYAN SAUKAR RUWA	78
66- DAGA ADDU'O'IN NEMAN 'DAUKEWAR RUWA	79
67. ADDU'AR GANIN WATA	79
68. ADDU'A YAYIN BI'DA BAKIN MAI AZIMI	79
69. ADDU'A KAFIN CIN ABINCI.....	80
70. ADDU'A YAYIN GAMA CIN ABINCI	81
71. ADDU'AR BAKO GA MAI ABIN CI.....	81

72. YIN KINAYA DA ADDU'A DAN NEMAN ABIN CI KO ABIN SHA	82
73. ADDU'A IDAN YAYI BU'DA BAKI A WANI GIDA	82
74. ADDU'AR MAI AZIMI IDAN AKA KAWO ABIN CI BAIYI BU'DA BAKI BA	82
75. ABIN DA MAI AZIMI ZAICE IDAN WANI YA ZAGESHI	83
76. ADDU'A YAYIN GANIN NUNAN FARI NA 'YA'YAN ITATUWA	83
77. ADDU'AR ATISHAWA	83
78. ABIN DA AKE CEWA KAFIRI IDAN YAYI ATISHAWA KUMA YA GODEWA ALLAH	84
79. ADDU'A GA WANDA YAYI AURE	84
80. ADDU'AR WANDA YAYI AURE DA KUMA SIYAN DABBA	84
81. ADDU'A KAFIN SADUWA DA MATA	85
82. ADDU'AR FUSHI	85
83. ADDU'AR WANDA YAGA WANDA AKA JARRABA	85
84. ABIN DA AKE FADA AWURIN ZAMA/MAJALISA	85
85. KAFFARAR MAJALISI	86
86. ADDU'A GA WANDA YACE: ALLAH YA GAFARTA MAKI	86
87. ADDU'A GA WANDA YAYI MAKI ALHERI	87
88. ABIN DA ALLAH YAKE TSAREWA DA SHI DAGA SHAI'DAN	87
89. ADDU'A GA WANDA YACE: INA SONKA SABODA ALLAH	87
90. ADDU'A GA WANDA YAYI MAKI TAYIN DUKIYARSA	87
91. ADDU'A GA WANDA YA BADA RANCE A LOKACIN BIYA	88
92. ADDU'AR TSORON SHIRKA	88
93. YIN ADDU'A GA WANDA YACE MAKI: ALLAH YAYI MAKI ALBARKA	88
94. ADDU'AR KIN CANFI	88
95. ADDU'AR HAWA ABIN HAWA	89
96. ADDU'AR TAFIYA	90

97. ADDU'AR SHIGA KAUYE KO GARI	90
98. ADDU'AR SHIGA KASUWA	91
99. ADDU'A IDAN ABIN HAWA YAYI TUNTUBE	91
100. ADDU'AR MATAFIYI GA MAZAUNIN GIDA	92
101. ADDU'AR MAZAUNI GA MATAFIYI	92
102. KABBARA DA TASBIHI A HALIN TAFIYAR DARE	92
103. ADDU'AR MATAFIYI IDAN LOKACIN SAHUR YAYI.....	93
104. ADDU'A IDAN YA SAUKA WANI MASAUKI A CIKIN TAFIYA KO WANINSA.....	93
105. ZKIRIN DAWOWA DAGA TAFIYA	93
106. ABIN DA MUTUM ZAI FA'DA IDAN WANI AL'AMARIN DA YA FARANTA MASA RAI KO YA BAKANTA MASA RAI YAZO MASA ..	94
107. FALALAR SALATI GA ANNABI - ﷺ -	94
108. YA'DA SALLAMA	95
109. YA ZAI DAWOWA DA KAFIRI SALLAMA IDAN YAYI SALLAMA	96
110. ADDU'A A LOKACIN JIN CARAR ZAKARA DA KUKAN JAKI ..	96
111. ADDU'A A LOKACIN JIN HAUSHIN KARNUKA DA DADDARE	97
112. ADDU'A GA AWANDA KA ZAGE SHI	97
113. ABINDA MUSULMI ZAI FADA IDAN YA YABI MUSULMI	98
114. ABINDA MUSULMI ZAI FADA IDAN AKA YABESHI	98
115. YADDA MAI HARAMA ZAIYI TALBIYYA A HAJJI KO UMRA..	98
116. YIN KABBARA IDAN YAZO HAJARUL ASWAD	99
117. ADDU'A TSAKAKNIN RUKUNUL YAMANĪ DA HAJARUL ASWAD	99
118. ADDU'AR TSAYUWA AKAN SAFA DA MARWA	100
119. ADDU'A A RANAR ARFA	101
120. ZIKIRI A MASH'ARIL HARĀM (MUZDALIFA).....	102

121-KABBARA A LOKACIN JIFAN JAMARĀT TARE DA KOWACE TSAKUWA	102
122-ADDU'AR MAMAKI DA ABIN DA YA FARANTA RAI	102
123. ABINDA WANDA WANI AL'AMARI MAI FARANTA RAI YAZO MASA ZAI FAḌA	102
124. ABIN DA WANDA YAJI CIWO A JIKINSA ZAI AIKATA KUMA YA FAḌA.....	103
125. ADDU'AR WANDA YAKE JIN TSORON SHAFAR WANI ABU DA KAMBUN BAKANSA	103
126. ABIN DA ZA'A FAḌA A LOKACIN RAZANI	103
127. ABIN DA ZAI FAḌA A LOKACIN	104
128. ABIN DA ZAI FAḌA DAN MAYAR DA KAIDIN KANGARARRUN SHAIDANU	104
129. NEMAN GAFARA DA TUBA	105
130. FALALAR TASBIHI DA TAHMIDI DA HAILALA DA KABBARA	106
131. YAYA ANNABI - ﷺ - YAKEYIN TASBIHI?	110
132. DAGA CIKIN ADDU'O'IN ALKHAIRI DA LADUBBA GAMAMMU	110